

**gemeente
Schiedam**

Kadernota

Integrale Veiligheid

17 augustus 2021

Versiebeheer

Datum: 17 augustus 2021

Versie: 2.0

Auteurs: Jan Willem Boersma, Roos Wilhelm

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1 Terugblik	6
1.1 Veilige woon- en leefomgeving	7
1.2 Woonoverlast	9
1.3 Zorg en veiligheid	9
1.4 Jeugd en Veiligheid	10
1.5 Ondermijning	10
1.6 Fysieke Veiligheid	11
1.7 Conclusie	11
2 Bestuurlijk kader	12
2.1 Van startnotitie tot kadernota	12
2.2 Van kadernota tot uitvoeringsplan	13
2.3 Het veiligheidsdomein: scope en instrumenten	14
2.4 Actuele uitdagingen in Schiedam	16
2.5 Bestuurlijke doelen	19
3 Openbare orde en veiligheid: een veilige woon- en leefomgeving	22
3.1 Handhaving openbare ruimte	22
3.2 Signal places en kwetsbare wijken	23
3.3 Integrale handhaving	25
3.4 Aanpak van criminaliteit	25
3.5 Samenhang	26
3.6 Scenario's	27
4 Woonoverlast	28
4.1 Aanpak Woonoverlast	28
4.2 Samenhang	29
4.3 Scenario's	29
5 Zorg en Veiligheid	30
5.1 Aanpak huiselijk geweld	30
5.2 Team PersoonsGerichte Aanpak	32
5.3 Aanpak vervuilde woningen	34
5.4 Radicalisering en polarisatie	34
5.5 Samenhang	35
5.6 Scenario's uit de startnotitie	36
6 Jeugd	37
6.1 Risico's	37
6.2 Preventie: een goede start voor alle Schiedamse jeugd	39
6.3 Vergroten weerbaarheid jongeren	41
6.4 Gerichte inzet op risico-jongeren	42
6.5 Persoonsgerichte aanpak Jeugdcriminaliteit	45

6.6	Tenslotte: aanpak overlast op straat	45
6.7	Samenhang	45
6.8	Scenario's	46
7	Aanpak ondermijning	47
7.1	Aanpak ondermijning	47
7.2	Bevorderen integriteit	48
7.3	Versterken weerbaarheid	49
7.4	Cybersecurity	49
7.5	Samenhang	50
7.6	Scenario's	51
8	Fysieke veiligheid	53
8.1	Inzet crises, rampen en grootschalige ordeverstoringen	53
8.2	Brandweezorg en ambulance zorg	53
8.3	Inzet externe veiligheid	54
8.4	Samenhang	54
8.5	Scenario's	54
9	Financiële kaders en conclusies	55
9.1	Financiële kaders	55
9.2	Scenario's	55
ANNEX 1	Rijker verantwoord	57

Voorwoord

Voor u ligt de kadernota Integrale Veiligheid. Deze is uitgewerkt op basis van de startnotitie zoals deze op 20 april 2021 door de raad is vastgesteld. De kadernota bouwt voort op de kadernota uit 2016 en de aanvullende uitvoeringsplannen zoals die in 2019 (ondermijning) en 2020 (woonoverlast) zijn vastgesteld. De afgelopen jaren is er in toenemende mate ingezet op het tegengaan van ondermijnende criminaliteit en woonoverlast. Ook is er een start gemaakt met de preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit (vroegsignalering), de aanpak van radicalisering, de zorg voor personen met verward gedrag en de fysieke veiligheid van verminderd zelfredzamen. De intensiveringen op verschillende thema's hebben bijgedragen aan een veiliger Schiedam. Maar maatschappelijke problemen van deze orde laten zich niet in vijf jaar oplossen. Daarom gaan we onverminderd door op deze thema's. Er komen echter twee belangrijke aandachtspunten bij. Ten eerste de *veiligheidsbeleving* van Schiedammers, die de laatste jaren zorgwekkend achterblijft bij de cijfers. Ten tweede willen we de *weerbaarheid* van bewoners en jongeren tegen onveiligheid vergroten. Ondermijnende criminaliteit is met name in kwetsbare wijken een groot probleem. Om hierin het verschil te kunnen maken is een grootschalig offensief nodig, waarbij integrale samenwerking cruciaal is.

In deze kadernota leggen we u als raad een aantal scenario's voor per beleidsveld. Deze beleidsvelden kunnen echter niet los van elkaar worden gezien, en de keuzes die we maken hangen dan ook samen. In veel gevallen kiezen we voor het scenario; 'voortzetten en op onderdelen versterken', waar we eigenlijk vinden dat er een meer intensieve inzet nodig is. Met uw raad is echter afgesproken om een budget-neutrale kadernota op te stellen. Dit in het licht van de financiële situatie van de gemeente maar ook van de recente investeringen op woonoverlast en ondermijning. We kijken naar de inzet van aanvullende middelen om de overige ambities later te realiseren.

De kadernota start met een terugblik op de vorige kadernota, uit 2016. Daarna schetsen we het bestuurlijk kader en de context waarbinnen we werken. Vervolgens gaan we in op de beleidsvelden: openbare orde en veiligheid (inclusief veiligheidsbeleving), woonoverlast, zorg en veiligheid, jeugd, aanpak ondermijning, fysieke veiligheid. Als afsluiting presenteren we de voorgestelde scenario's in samenhang. We vertrouwen er op dat deze kaders een goede basis vormen voor het beleid van de komende jaren en de dialoog daarover. Op die manier leveren we met elkaar een bijdrage aan de veiligheid en leefbaarheid in onze stad.

1 Terugblik

De gemeenteraad heeft in 2016 de vorige kadernota Integrale veiligheid vastgesteld. In deze kadernota heeft de raad een aantal intensiveringen benoemd: extra aandacht voor personen met verward gedrag, aanpak van radicalisering, preventieve maatregelen tegen woninginbraken, vroegsignalering en brandveiligheid voor verminderd zelfredzamen. De afgelopen jaren hebben we deze intensiveringen vorm gegeven.

Zo zijn de personen met verward gedrag onderdeel geworden van de persoonsgerichte aanpak en hebben de sociaal crisismanagers, samen met politie en ggz extra aandacht gegeven aan deze groep. Er is extra begeleiding, een medewerker van de ggz beoordeelt de zogenaamde E33 meldingen die bij de politie binnenkomen en ook met de woningstichting zijn afspreken gemaakt voor extra begeleiding. De aanpak van radicalisering heeft vorm gekregen door het opzetten van een netwerk van sleutelfiguren, regelmatig overleg met religieuze instellingen en een apart casusoverleg in het Zorg- en Veiligheidshuis voor bespreking van mensen die (dreigen te) radicaliseren. Bij de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten worden de eisen voor inbraakpreventie in de bouwplannen meegenomen. Samen met Woonplus hebben we een project uitgevoerd om alle seniorenwoningen te voorzien van CO- en rookmelders om de veiligheid van verminderd zelfredzamen te vergroten. Ook zijn er afspraken gemaakt over het aanbrengen van CO- en rookmelders in nieuwbouwprojecten van Woonplus.

Naast deze intensiveringen hebben we de afgelopen jaren een specifiek Uitvoeringsprogramma opgesteld en uitgevoerd voor Woonoverlast en Ondermijning. Hiervoor is een interventieteam Woonoverlast en een interventieteam Ondermijning gevormd. Op beide aanpakken is de raad regelmatig geïnformeerd. Door de raad zijn voor de komende jaren structureel middelen ter beschikking gesteld in de begroting voor een vaste formatie en een kwaliteitsimpuls van beide interventieteams.

Noot voor de lezer. De indeling van de kadernota uit 2016 was iets anders dan de huidige kadernota. Het onderwerp veilige woon- en leefomgeving besloeg ook de thema's PersoonsGerichteAanpak en Woonoverlast. Bedrijvigheid werd destijds als apart hoofdstuk benoemd en valt nu onder veilige woon- en leefomgeving. De aanpak ondermijning viel destijds onder het kopje 'integriteit'. Voor de leesbaarheid van deze terugblik en de logische verbinding met de nieuwe kadernota houden we de indeling van de nieuwe kadernota aan. Uiteraard komen alle eerdere thema's aan bod.

Veiligheidsindex

In de kadernota 2016 was de doelstelling dat Schiedam ongewenst en crimineel gedrag wil terugdringen, zowel gebieds- als persoonsgericht. Daarnaast wil de gemeente een veilige omgeving bieden. In beide gevallen wordt bij voorkeur preventief, maar ook repressief beleid gevoerd. De resultaten hiervan werden weergegeven in de veiligheidsindex. Deze veiligheidsindex is in 2016 en 2017 (6,7) nog wel gebruikt, maar vanaf 2018 niet meer. Vanaf 2007 zijn er objectieve en subjectieve cijfers over veiligheid in Schiedam. Echter, de representativiteit van de respondenten en het aantal respondenten daalde langzaam. Daarom werd de frequentie en de grootte van de meting van de Leefbaarheid&Veiligheidsmonitor, één van de bronnen van de veiligheidsindex, aangepast. Daarom refereren we hieronder niet langer aan één algemeen rapportcijfer voor veiligheid, maar aan deelbevindingen.

1.1 Veilige woon- en leefomgeving

Aanpak criminaliteit

Straatroof en overvallen hebben grote impact op de veiligheidsgevoelens. Slachtoffers ondervinden vaak nog lang de gevolgen van deze delicten. Daarom heeft de politie extra aandacht voor deze delicten. De gemeente werkt daarbij samen met de politie. Voor de aanpak van de high impact delicten is 2012 het startjaar. In de eerste jaren heeft er een zeer forse daling plaatsgevonden van deze delicten. In de laatste jaren heeft de dalende trend voor woninginbraken zich voortgezet. Bij de overvallen heeft een stabilisering plaatsgevonden tegenover een stijgende trend in de straatroven. De stijgende trend vraagt om een voortzetting van de aanpak. Opvallend is dat in 2020 het aantal straatroven, overvallen en woninginbraken fors is gedaald. Dit beeld is in de hele eenheid Rotterdam zichtbaar. De corona-maatregelen, waardoor er veel meer mensen thuis waren en minder mensen op straat, hebben hier zeker aan bijgedragen.

	2012	2016	2017	2018	2019	2020
Straatroven	100	44	49	50	60	37
Overvallen	29	18	13	13	12	9
Woninginbraken	386	299	257	219	215	182

We hebben cameratoezicht ingezet daar waar het nodig was. Er is cameratoezicht op het Stationsplein, op de Parkweg-Nolenslaan, in het Beatrixpark, op het Van 't Hoffplein, op de Koemarkt en aangrenzende deel Broersvest en op Malmö. Er stonden tijdelijke camera's op het Vriendschapsplein, Singel/Wattstraat, Hof van Spaland en Schiedamseweg. Op basis van de evaluaties na afloop van de aanwijzingsperiode, zijn de cameratoezichtgebieden verlengd. De tijdelijke camera Singel/Wattstraat is verwijderd toen de problematiek daar was opgelost.

Preventief fouilleren paste de politie de afgelopen vijf jaar toe. Delen van de wijken Centrum, Oost, Groenord, Nieuwland, West, 's-Gravelandse polder en Spaanse Polder zijn in deze periode aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Met de preventief fouilleeracties werden regelmatig wapens aangetroffen. Dit betekent dat er nog steeds wapens voorhanden zijn in het publieke domein. Recent blijkt vooral dat steeds meer jongeren messen bij zich dragen.

Openbare orde en handhaving

De afgelopen jaren heeft het team Toezicht en Handhaving ingezet op verkeersveiligheid, parkeerregulering, controle en parkeeroverlast. In 2020 is veel ingezet op de naleving van de coronamaatregelen, sluiting van winkels, cafés en restaurants en is het hele team in de zomer twee weken in quarantaine geweest. Dit heeft veel impact op het team gehad, mede omdat ze geconfronteerd werden met een toename van weerstand en onbegrip. Hierdoor kwam het team minder toe aan andere taken. Er zijn in de afgelopen jaren WhatsApp alert groepen ontwikkeld, in totaal inmiddels 34.

Objectieve veiligheid en subjectieve veiligheid

Veiligheid kent een objectieve en een subjectieve kant. De objectieve veiligheid en de veiligheidsbeleving ontwikkelen zich niet altijd in dezelfde richting. Dit spanningsveld is communicatief een grote uitdaging. De manier waarop we als gemeente communiceren heeft in 2020 extra aandacht gekregen en zal zijn vervolg krijgen in een communicatiestrategie veiligheid breed en voor de aanpak van woonoverlast en ondermijning.

De ontwikkeling van het aantal misdrijven in Schiedam vertoont een dalende lijn. Het rapportcijfer neemt toe, wat betekent dat de objectieve veiligheidscijfers verbeterd zijn. vanaf 2019 is het cijfer stabiel, terwijl er in het totaal aantal misdrijven in Schiedam een lichte stijging waarneembaar is.

	2012	2016	2017	2018	2019	2020
diefstal	6,7	6,7	7,0	7,4	7,1	7,2
inbraak	6,4	6,9	7,4	7,9	8,1	8,2
geweld	7,0	7,3	7,3	7,5	7,3	7,3
vernieling	6,3	7,5	7,8	7,8	8,0	7,8
Objectieve Veiligheidscijfers	6,6	7,1	7,4	7,7	7,6	7,6

Meetinstrument: Misdrijvenregistratie Politie Rijnmond-Noord

Effecten van herontwikkeling

In de praktijk hebben we gezien dat herstructurering van de woningvoorraad in een wijk een grote impact op de veiligheid en leefbaarheid kan hebben. Een goed voorbeeld is de Wetenschapsbuurt in Oost. Jarenlang een van de meest onveilige buurten in Schiedam. In deze buurt heeft herontwikkeling plaatsgevonden. In vergelijking met de periode voor sloop en nieuwbouw (peiljaar 2012) blijkt er een afname van bijna 20% van het aantal misdrijven per 1000 inwoners. We verwachten dat herontwikkeling van een aantal andere kwetsbare buurten in Schiedam een soortgelijk effect zal laten zien.

Wetenschappersbuurt: sloop/nieuwbouw middenin zeer stedelijke omgeving in Schiedam-Oost				
Jaar 2012 (voor sloop/nieuwbouw)				
gebied	bouwperiode	Aantal woningen		Aantal misdr. per 1.000 inw. (periode 2012-2016)
Oost-wetenschappersbuurt	1935-1949	541		132
	(gesloopt)	-281		
Jaar 2020 (na sloop/nieuwbouw)				
gebied	bouwperiode	Aantal woningen		Aantal misdr. Per 1.000 inw. (periode 2017-2020)
Oost-wetenschappersbuurt	1935- 1949	260	63%	132
	2017-2020	152	37%	
		412	100%	106
Afname misdrijven: 19,7%				

1.2 Woonoverlast

Sinds januari 2018 is een Regisseur Woonoverlast actief. De Regisseur Woonoverlast voert het Uitvoeringsprogramma aanpak Woonoverlast uit. Dit Uitvoeringsprogramma bevat de uitvoering van de nieuwe Wet aanpak Woonoverlast, artikel 10 screening op grond van de Wet bijzondere Maatregelen Problematiek, het versterken van de Aanpak Woonoverlast en het versterken van de Aanpak Huisjesmelkers. In de afgelopen periode heeft de gemeentejaar twee keer een evaluatie ontvangen van het Uitvoeringsprogramma aanpak Woonoverlast.

Het interventieteam heeft in 2019 ruim 1800 BRP controles gedaan, heeft op ruim 480 meldingen van woonoverlast gereageerd en heeft 26 complexe casuïstieken opgepakt. In 2020 heeft het interventieteam 32% minder huisbezoeken gedaan vanwege de beperkende maatregelen in het kader van COVID-19. In dit jaar heeft het College één pandeigenaar met 11 panden aangewezen voor de vergunningsplicht op basis van de APV Gemeente Schiedam.

In 2019 en 2020 hebben we met de Impuls subsidie gelden gewerkt aan de ontwikkeling van het data dashboard huisjesmelkers. Dit Dashboard namen we in Q2 2020 in gebruik om meer data-gestuurd onderzoek te doen naar de huisjesmelkers in Schiedam. Daarbij hebben we inzicht gekregen in onder andere leegstand en het aantal professionele investeerders binnen onze gemeente.

De effecten van de bestrijding van woonoverlast monitoren we met een indicator die bestaat uit overlastproblematiek die onder meer te maken heeft met jongeren, geluid van omwonenden, lawaai op straat, overlast zwervers etc. De uitkomst is een samengesteld rapportcijfer.

Woonoverlast	2015	2017	2019
overlast van groepen jongeren	6,2	5,8	6,3
geluidsoverlast door omwonenden	6,1	5,7	5,7
overig overlast door omwonenden	7,1	6,6	6,6
lawaai op straat	6,3	5,8	5,9
andere vormen van geluidsoverlast	7,2	6,6	7,0
overlast van zwervers / daklozen	9,2	9,1	8,8
Woonoverlast Schiedam	7,0	6,6	6,7

Het Uitvoeringsprogramma Woonoverlast ziet met name op de onderdelen geluidsoverlast door omwonenden en overige overlast door omwonenden. Deze cijfers zijn de afgelopen vier jaar stabiel gebleven, maar nog te laag. Inzet op de aanpak van woonoverlast blijft dus zeker nodig en is nog steeds één van de prioriteiten.

1.3 Zorg en veiligheid

Persoonsgerichte aanpak

Sinds 1 januari 2020 geldt de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ). Deze wet geeft de burgemeester de mogelijkheid om een Crisismaatregel (CM) op te leggen. In 2020 zijn 76 Crisismaatregelen nodig geweest. In de jaren daarvoor lag het aantal opgelegde IBS maatregelen tussen de 60 en de 70 maatregelen.

Tijdens de coronamaatregelen (2020) hebben meer mensen contact opgenomen met Veilig Thuis. Het gaat daarbij vooral om mensen die advies vragen omdat ze vermoeden dat er sprake is van huiselijk geweld in hun omgeving.

Persoonsgerichte aanpak	2016	2017	2018	2019	2020
Huisverbod	63	52	36	55	54
Geregistreerde zaken huiselijk geweld	268	206	160	137	183

Radicalisering en polarisatie

Het dreigingsbeeld dat de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) periodiek opstelt, staat op 3 van de 5. Dat betekent dat de terroristische dreiging nog steeds aanzienlijk is. Het onderwerp blijft daarom onverminderd onze aandacht houden. In de afgelopen jaren werd de vrijwillige Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor radicaliserende personen gevoerd. Hierbij werd samengewerkt met het Veiligheidshuis. Elk jaar verzorgde het Rijks Opleidingsinstituut Radicalisering (ROR) (online) trainingen voor mensen die signalen van radicalisering vroeg kunnen signaleren. In het kader van polarisatie zijn de afgelopen jaren sportactiviteiten georganiseerd door Civitas jongerenwerk om met moeilijk bereikbare deelgroepen (vatbaar voor extreme idealen) in contact te komen.

1.4 Jeugd en Veiligheid

In 2017 is een groepsaanpak gestart op een jeugdgroep in De Gorzen, waarna de overlast is verminderd. In de afgelopen jaren stond het 'hotspot-overleg' centraal. Hier hebben jongerenwerk, Toezicht en Handhaving en de politie met elkaar gedeeld wat zij zien op straat en hebben zij hun acties gericht op overlast meer op elkaar afgestemd, waarin ook de jeugdboa's een actieve rol hadden. In Nieuwland wordt een persoonsgerichte aanpak gevoerd bij een aantal jongeren die betrokken zijn geweest bij overlast en/of criminaliteit. Verder werd voor de Strategische Agenda Onderwijs met PO en VO scholen gesproken over 'sociale veiligheid' en welke rol de gemeente hierin kan spelen. De uitvoering hiervan is doorgetrokken naar 2021. Ook vond vroegsignalering plaats, wat betekent dat de gemeente contact onderhoudt met scholen om tijdig signalen op te halen zodat we jongeren en hun ouders tijdig begeleiding aan kunnen bieden. In de afgelopen jaren speelden ook de WOT's een rol in de aanpak van criminaliteit onder jongeren. In 2020 hebben de coronamaatregelen veel van de jongeren gevraagd. Hier heeft het jongerenwerk extra aandacht aan besteed.

1.5 Ondernijning

Bestuurlijke aanpak van Ondernijning

De bestuurlijke aanpak van criminaliteit is in de laatste jaren een prioriteit. Ondernijnde criminaliteit pakten we samen met het RIEC en de partners op integrale en multidisciplinaire wijze aan. De gemeentebrede aanpak bestond onder andere uit de aanpak van illegale prostitutie, drugs, Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's), controle horeca (waaronder coffeeshops), criminele families en de gezamenlijke aanpak met de gemeente Rotterdam op het bedrijventerrein 's- Gravelandsepolder en Spaanse Polder (project Holsteiner). Door de coronamaatregelen heeft het Interventieteam Ondernijning in 2020 minder integrale controles uit kunnen voeren dan in de vorige jaren.

Ook vond in de afgelopen jaren de gebiedsontwikkeling SchieDistrict plaats, die nauw samenhangt met de bestuurlijke aanpak van de ondernijnde criminaliteit.

In de wijk Nieuwland zijn we gestart met de aanpak van ondernijning, met name gericht op het voorkomen van nieuwe aanwas van jongeren in de georganiseerde criminaliteit.

BIBOB

In de afgelopen periode is regelmatig gebruik gemaakt van de BIBOB toets. Door nieuw beleid werd het mogelijk om de BIBOB toets op alle beleidsvelden toe te passen. Dit heeft meerdere keren geleid tot het weigeren van een vergunning.

In de APV staat de vestigingsvergunning. Hiermee is het mogelijk om, branches, panden en straten, waar veel ondermijning voorkomt en die vooralsnog niet onder gemeentelijk regime valt, alsnog vergunningsplichtig te maken. Hierdoor kunnen we de wet BIBOB toepassen op de aanvraag. In de 's-Gravelandsepolder en Spaanse Polder is in 2019 de autoverhuurbranche als vergunningsplichtig aangewezen. In 2020 is onderzoek gedaan naar de noodzaak om ook andere branches als vergunningsplichtig aan te wijzen, maar dit onderzoek loopt nog.

1.6 Fysieke Veiligheid

Crisisorganisatie

In het grootste deel van 2020 was er sprake van een crisissituatie vanwege COVID-19. Dit heeft een zware wissel getrokken op de crisisorganisatie. Vanaf maart is er vrijwel continu een regionaal beleidsteam (RBT) en een regionaal operationeel team (ROT) actief geweest en ook lokaal was er een bestuurlijk en een operationeel crisisteam dat soms meerdere malen per week bij elkaar kwam.

Jaarwisseling

In 2016-2019 werd gebruik gemaakt van het vuurwerkdetectiesysteem. De intensieve voorbereidingen voor de jaarwisseling de afgelopen jaren droegen bij aan een jaarlijkse vermindering van overlast, vernielingen en een lager schadebedrag. De jaarwisseling 2020-2021 was anders vanwege COVID-19 en een landelijk afsteekverbod van vuurwerk. Er zijn goede voorbereidingen getroffen, maar het schadebedrag was dat jaar wel groter dan de jaren ervoor.

Brandveilig leven

In de afgelopen jaren ziet Schiedam een vergrijzing onder de inwoners. Hierdoor neemt ook het aantal niet-zelfredzamen toe. Met het project Brandveilig Leven is aandacht besteed aan deze groep. In 2018 is het project Veilig Wonen van Woonplus afgesloten. Daarmee zijn ruim 12.000 woningen voorzien van rook- en CO-melders (dat is ongeveer 95% van de woningvoorraad van Woonplus en ongeveer 1/3 van de woningvoorraad in heel Schiedam). Daarnaast zijn ook alle rookgas-afvoeren gecontroleerd en indien nodig gerepareerd of vervangen. Samen met Woonplus werden alle seniorenwoningen voorzien van CO en brandmelders.

1.7 Conclusie

In deze terugblik zien we dat de uitvoering van de kadernota Integrale Veiligheid 2016 en met name de intensiveringen/prioritering op een aantal thema's een bijdrage heeft geleverd aan de veiligheid en leefbaarheid in Schiedam. Veiligheid en leefbaarheid hebben echter veel kanten en worden beïnvloed door een veelheid aan factoren. Denk aan sociale cohesie, de opbouw van de woningvoorraad in Schiedam, onze ligging dicht bij Rotterdam, goed ontsloten door snelwegen, spoor en haven, enz. We zullen op de meeste prioriteiten de komende jaren stevig door moeten blijven pakken. Daarbij zullen we steeds meer de verbinding en verbreding zoeken met de andere beleidsvelden en de ontwikkeling van het programma stedelijke vernieuwing. Want we zijn er nog niet.

2 Bestuurlijk kader

Schiedam heeft de ambitie om een aantrekkelijke, leefbare, groene en bereikbare stad te zijn waar het prettig wonen, werken, ondernemen en recreëren is. Veiligheid is daarvoor één van de onmisbare ingrediënten. Veiligheid is van ons allemaal, en verschillende domeinen leveren hun bijdrage. De afgelopen jaren is er in toenemende mate ingezet op het tegengaan van ondermijnende criminaliteit en woonoverlast. Ook is er een start gemaakt met de preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit (vroegsignalering), de aanpak van radicalisering, de zorg voor personen met verward gedrag en de fysieke veiligheid van verminderd zelfredzamen. Op al deze punten blijven wij verder werken.

Er komen echter twee belangrijke aandachtspunten bij. Ten eerste de *veiligheidsbeleving* van Schiedammers. Hoewel de objectieve veiligheid in de stad nog steeds licht verbetert, voelen teveel Schiedammers zich onveilig in de stad of zelfs in hun eigen wijk. Door gerichte inzet op ‘signal places’ en het verbeteren van het contact met bewoners willen we dit verbeteren. Daarbij is het belangrijk om met alle domeinen samen te werken om te komen tot een aanpak die bestaat uit de elementen: sociaal stabiel, schoon, heel en veilig. Ten tweede willen we de *weerbaarheid* van bewoners en jongeren tegen onveiligheid vergroten. Wat er nodig is om de strijd tegen ondermijnende criminaliteit te winnen is, in de woorden van Hans Boutellier: ‘**een sociaal offensief met repressieve ruggensteun**’¹.

Vanuit bestaande middelen werken we aan het verbeteren van de samenwerking in de wijk en het betrekken van bewoners. We hebben echter op een aantal thema’s hogere ambities. De echt grote slag hopen we te maken met de middelen die vanuit Stedelijke Vernieuwing kunnen worden ingezet op de wijken Nieuwland, Oost en (als spin-off) Groen Noord Zuid.

2.1 Van startnotitie tot kadernota

In april 2021 is de startnotitie integrale veiligheid door de gemeenteraad vastgesteld. Deze was uitgewerkt op basis van onderzoek, het gesprek met de stad en onze partners, en de resultaten van eerdere plannen, en daarna verrijkt in gesprekken met de gemeenteraad.

Belangrijke bronnen voor kadernota veiligheid

- Monitor Leefbaarheid & Veiligheid 2019
- Collegeprogramma gemeente Schiedam 2018-2022
- Staat van de Stad 2020
- Input bewoners uit opstellen van de stadsvisie
- Gesprekken en werksessies ketenpartners en collega’s
- Veiligheidscijfers politie
- Cijfers overlastmeldingen
- Onderzoek veiligheidsbeleving InHolland

¹ Hans Boutellier is een invloedrijke denker over de aanpak van ondermijnende criminaliteit en leefbaarheid in kwetsbare wijken. Zie o.a. zijn publicatie *Weerbare Wijken tegen Ondermijning*, Verwey Jonker Instituut die in een eerder stadium met de raad is gedeeld.

De rode lijn van de startnotitie was:

- prioriteiten die recht doen aan de knelpunten op **veiligheidsbeleving**;
- het verder ontwikkelen van **samenwerking met bewoners**, zowel wat betreft het zetten van de toon in de wijk (normherstel) als wat betreft de aanpak van concrete problemen rondom leefbaarheid en veiligheid;
- een **communicatiestrategie** zodat op alle beleidsvelden van veiligheid wordt gewerkt aan zichtbaarheid en het stimuleren van vertrouwen in de overheid;
- een explicietere **verbinding** met andere beleidsdomeinen (met name zorg en welzijn, ruimte ontwikkeling en beheer, projecten, wonen).

Op verzoek van de raad zijn daar de aandachtspunten **cybercrime** en (extra) aandacht voor de (online en offline) weerbaarheid van **jongeren** aan toegevoegd.

Deze rode lijn hebben we uitgebreid in de kadernota uitgewerkt in zes thema's. Elk thema leidt tot een scenario. Het totaal van de scenario's is in hoofdstuk 9 opgenomen. De methodiek van de scenario's leggen we in paragraaf 2.5 uit.

Raadsgespreken startnotitie

Tijdens de bespreking van de startnotitie met de gemeenteraad zijn veel punten aan de orde gesteld. Zo vroegen raadsleden aandacht voor een tweezijdig offensief; repressief optreden aan de ene kant en sociale aandacht en perspectief bieden aan de andere kant. Daarbij werd preventie als belangrijk onderdeel van de aanpak meermaals genoemd. Er is gesproken over de signal places en een aanpak hierop om te voorkomen dat Schiedammers deze locaties gaan mijden. Het thema vertrouwen in de overheid, zichtbaarheid en aanspreekbaarheid kwam hierbij ook aan de orde. Vanuit de raad kwam de vraag om zorg en veiligheid meer te integreren. Als voorbeelden hiervan werden de aanpak van huiselijk geweld en mensenhandel genoemd. Ook spraken raadsleden de behoefte uit om jaarlijks aan de hand van een uitgebreidere rapportage in de raad door te spreken over de uitvoering van de kadernota. Zorgen over de kwetsbaarheid van jongeren kwamen ook aan de orde. Zorg voor positieve rolmodellen, bied jongeren perspectief, betrek ouders en scholen en maak jongeren weerbaarder als het gaat om online risico's. In het kader van ondermijning wezen raadsleden op de noodzaak om de meldingsbereidheid te vergroten, de sociale cohesie te bevorderen, illegale prostitutie naast repressief ook vooral vanuit de zorgkant te benaderen en om maatwerk-communicatie toe te passen. Als nieuw thema kwam cybercrime aan de orde. Hierbij is er behoefte om meer inzicht te krijgen in de aard van de problemen. Verder vraagt dit thema om bewustwording en informatie, zeker nu we een verschuiving zien naar vormen van cybercriminaliteit. Deze input vanuit de raad hebben we verwerkt in de kadernota en zal voor een deel in uitvoeringsprogramma's worden opgenomen.

2.2 Van kadernota tot uitvoeringsplan

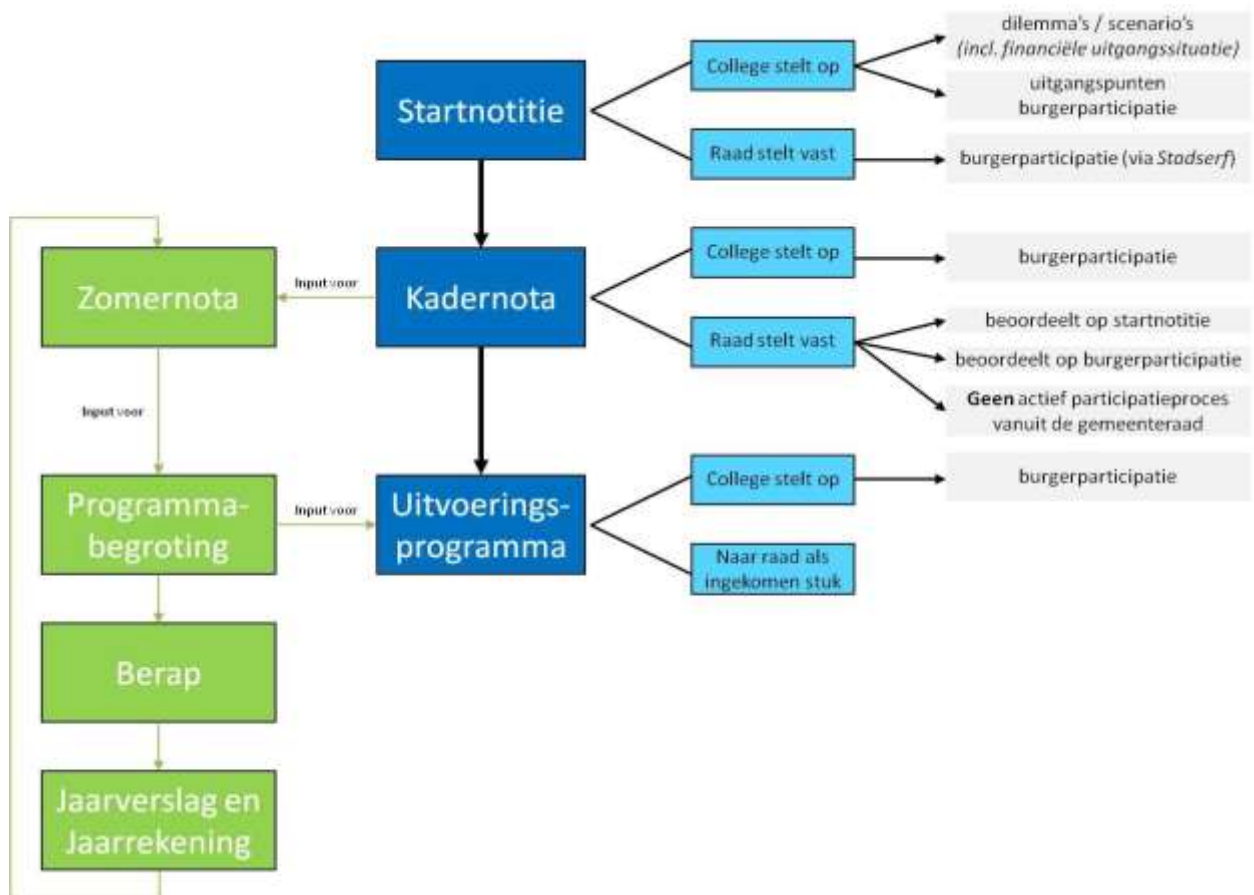
Bij de voorbereiding van de kadernota hebben we verder gebouwd op de informatie zoals we die hebben opgehaald voor de startnotitie. Het gaat dan om data uit bijvoorbeeld de enquête Stadsvisie, Leefbaarheidsmonitor en onderzoeken die we hebben laten uitvoeren. Daarnaast hebben we werksessies georganiseerd met interne teams en met de politie, het Openbaar Ministerie en het RIEC. Voor de kadernota hebben we verder doorgepraat met deze collega's.

De ruimte voor invloed voor bewoners binnen het opstellen van de kadernota is zeer beperkt, vandaar dat we bewust kiezen om voor de kadernota niet een apart participatietraject op te stellen en gebruik te maken van bestaande data. Voor de uitvoeringsprogramma's ligt dit anders. Met de Toolkit Samenwerken in Schiedam gaan we kijken hoe we inwoners vanuit de wijken betrekken bij de totstandkoming van de uitvoeringsplannen. Bij de aanpak van *signal places* hebben bewoners een belangrijke rol in het meedenken over concrete acties. We zullen hen dan ook betrekken bij de

schouw in deze gebieden. We gaan in de wijkoverleggen de resultaten van het onderzoek naar subjectieve veiligheid bespreken. Ook gaan we in gesprek met ondernemers en belangenorganisaties zoals Horeca Nederland en het Centrummanagement. Daarnaast gaan we het gesprek aan met organisaties uit het maatschappelijk middenveld, onderwijsinstellingen, jongeren- en opbouwwerk en de woningstichting.

Gezien de financiële krapte binnen de gemeente en het feit dat er relatief recent kon worden uitgebreid op de aanpak van woonoverlast en ondermijning is afgesproken dat de kadernota **budget-neutraal** zal zijn. Dat betekent dat eventuele intensiveringen moeten komen uit externe middelen, slimmere samenwerking of veranderingen in de prioriteiten.

Het college heeft in de startnotitie de raad gevraagd kaderstellende uitspraken te doen voor het te voeren beleid voor de komende jaren. Met de opdracht van de raad heeft het college de huidige kadernota opgesteld. De kadernota bevat de resultaten van de onderzochte beleidsintensiveringen en de op basis daarvan vastgestelde en gekozen scenario's, wat we als Schiedam willen bereiken (ER-doelen en prestatie-indicatoren), inclusief financiële contouren. Deze ER-doelen en financiële contouren komen vervolgens terug in de begroting. De kadernota wordt door het College uitgewerkt in een viertal uitvoeringsprogramma; openbare orde en veiligheid, aanpak woonoverlast, aanpak ondermijning en sociale veiligheid /zorg en veiligheid. Onderstaand schema geeft het proces weer:

2.3 Het veiligheidsdomein: scope en instrumenten

De gemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van een integraal veiligheidsbeleid zoals dat wat nu voor u ligt. Om het gemeenten gemakkelijker te maken en het mogelijk te maken beleid onderling

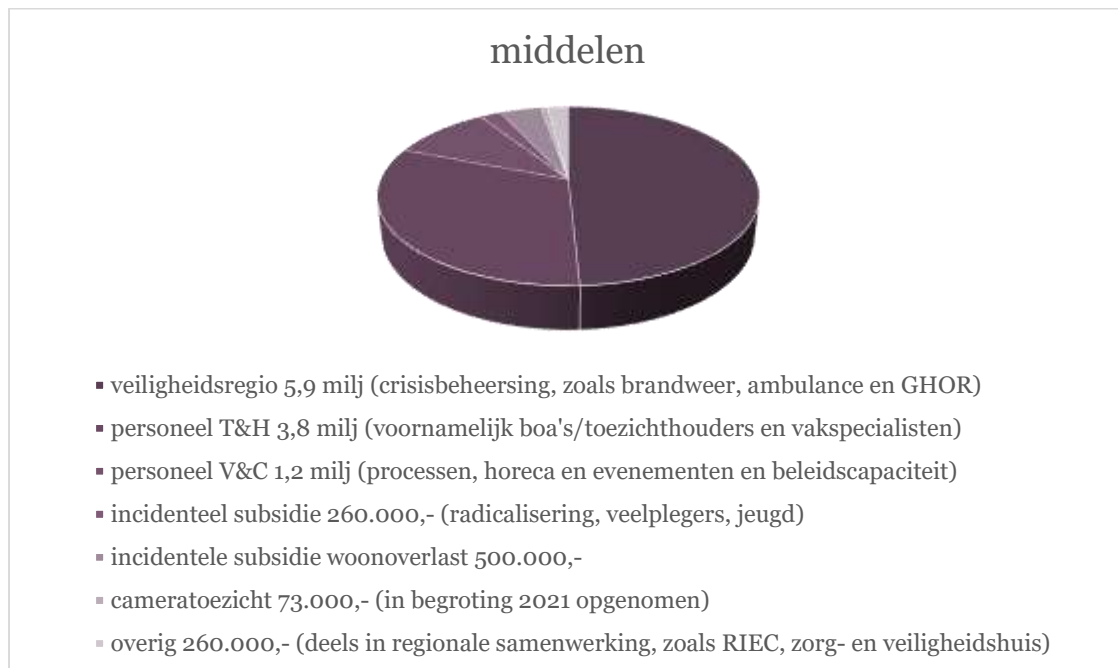
te vergelijken, stelt de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een handreiking op voor het veiligheidsbeleid. Deze definieert de volgende veiligheidsvelden:

1. Veilige woon- en leefomgeving
2. Integriteit en veiligheid
3. Jeugd en veiligheid
4. Bedrijvigheid en veiligheid
5. Fysieke veiligheid

Net als in de voorgaande jaren baseren wij ons beleid op hoofdlijnen op deze indeling, met hier en daar een aantal Schiedamse accenten.²

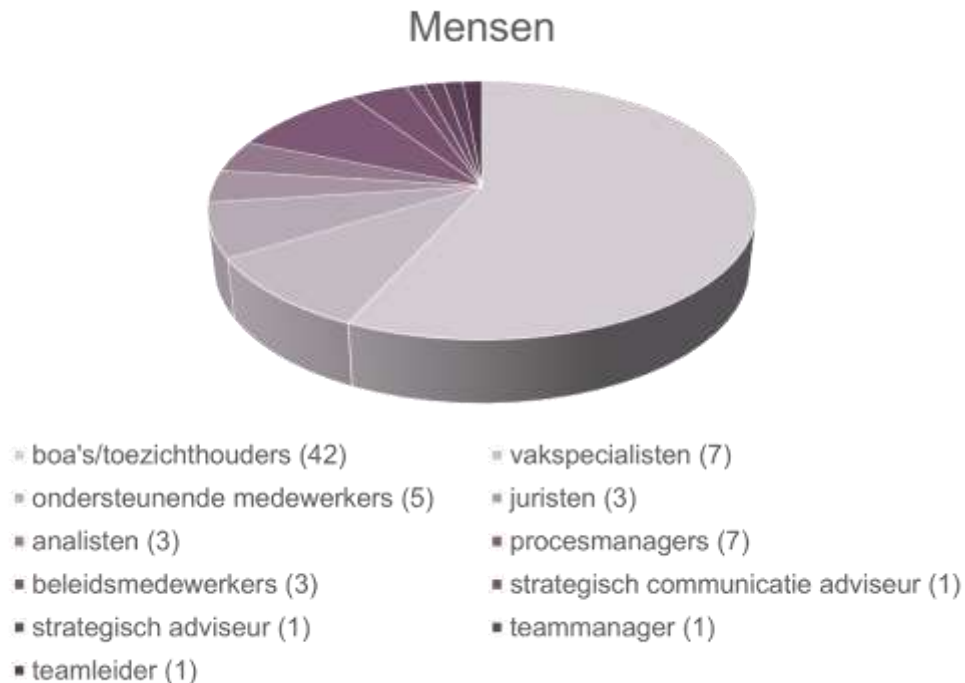
Artikel 38b van de Politiewet stelt dat de gemeenteraad verantwoordelijk is voor het opstellen van een lokaal veiligheidsbeleid. “De gemeenteraad stelt ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vast die de gemeente op het terrein van de veiligheid nastreeft door de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie.” De rol van de gemeente is daarbij vaak een regierol. De gemeente dient zorg te dragen voor afstemming met de partners van de lokale Driehoek (burgemeester, politie en Openbaar Ministerie) maar ook met scholen, wijkteams, brandweer etc. De burgemeester heeft hierin een aantal bijzondere bevoegdheden zoals het opleggen van een tijdelijke huisverbod bij huiselijk geweld en het sluiten van drugspannen. De laatste jaren wordt er ook steeds vaker naar de gemeente gekeken voor handhaving via het bestuursrecht, zoals via Bibob-toetsen, extra verordeningen in de APV, of de aanpak van woonoverlast.³

Een aantal zaken wordt bovenlokaal geregeld, zoals de Veiligheidsregio's (waar brandweer, ambulance, politie en gemeente samenwerken aan het bestrijden van incidenten) en het Zorg- en Veiligheidshuis. Hiervoor wordt dan regionaal een inwonersbijdrage afgesproken. Andere taken voert de gemeente zelf uit zoals Toezicht en Handhaving. Ter illustratie geven we hieronder in grote lijnen de menskracht en middelen van Team Veiligheid en Crisisbeheersing en team Toezicht en Handhaving uit 2021 weer:

² Zie voor meer informatie de site [raadsledenenveiligheid.nl](https://www.raadsledenenveiligheid.nl) van oa de VNG, de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV)

³ Een actueel overzicht van alle bevoegdheden vindt u op www.burgemeesters.nl van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters.

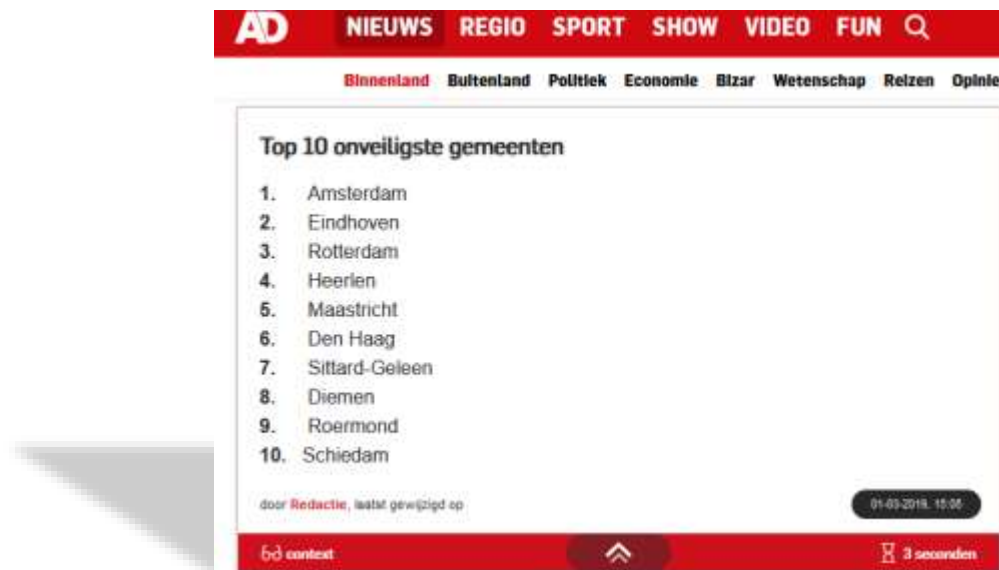

In de eerste jaren van het team Veiligheid, tot en met 2010, zijn er veel taken en daarmee ook formatie toegevoegd aan het basisteam en ook gefinancierd vanuit die taakvelden. Onder andere 13 fte, verdeeld in 7 voor parkeren, 4 voor milieu taken en 2 voor het hondenbeleid. Deze taakaccenten vallen binnen de uitvoering van het totale takenpakket van het basisteam. Zij zijn dan ook onderdeel van de totale formatie BOA's basisteam van 29,93 fte.

Dit alles betekent dat in het Veiligheidsdomein relatief veel uitgaven vast liggen in ofwel regionale verplichtingen ofwel personeelskosten voor de uitvoering van vastgestelde taken. Denk aan de verruiming van de inzet vanuit Toezicht en Handhaving op woonoverlast en ondermijning zoals die recent met uw raad is afgestemd (20UIT08399). Dit heeft consequenties voor de scenario's die in deze kadernota kunnen worden voorgesteld; de mogelijkheden om te 'schuiven' met middelen zijn beperkt. Hierover later meer.

2.4 Actuele uitdagingen in Schiedam

Uit de meest recente Staat van de stad blijkt dat Schiedam, ondanks de daling van de meeste vormen van criminaliteit in de afgelopen jaren, nog steeds hoog in de landelijke ranglijst staat. Wat betreft het aantal misdrijven per 1000 inwoners stond Schiedam in 2019 op de negende plek en in 2020 op de zevende plek. Enerzijds komt dit doordat in andere gemeenten een grotere daling van de criminaliteitscijfers zichtbaar is dan in Schiedam. Anderzijds zien we bij een aantal vormen van criminaliteit, zoals geweld, vernielingen en diefstal uit motorvoertuigen, de afgelopen jaren een stijging. Delicten als woninginbraken, overvallen en straatroven zijn gedaald. Toch is het nog niet gelukt om Schiedam uit de Top10 van de AD misdaadmeter te krijgen:

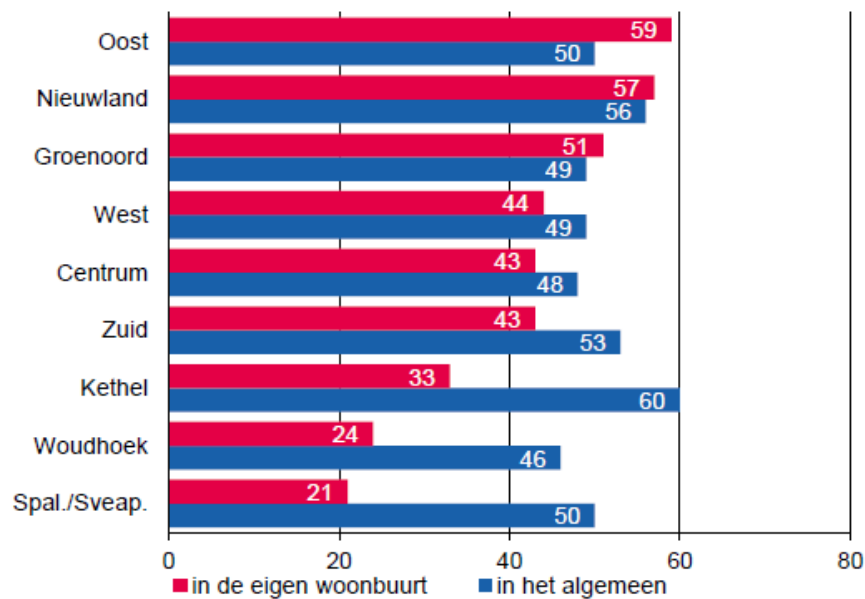
Site Misdaadmeter Algemeen Dagblad juli 2021

Recent wordt er aandacht gevraagd voor de kloof tussen de leefbaarheid in Nederland in het algemeen (waar een stijgende trend te zien is) en een aantal zeer kwetsbare wijken waar de leefbaarheid door een opeenstapeling van problematiek achterblijft. Van de 16 wijken waarvoor aandacht wordt gevraagd bij het ministerie van BZK liggen er twee in Schiedam: Nieuwland en Schiedam-Oost.

Positieve ontwikkelingen zien we in een daling van de werkloosheid de afgelopen jaren, een toename van het aantal arbeidsplaatsen, een toename van het opleidingsniveau en een toename van het gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen. Het aantal woningen in de stad neemt toe en de gemiddelde WOZ-waarde stijgt fors. Het college van Schiedam wil in deze periode verder werken aan de sociale ontwikkeling van Schiedam. Daarbij passen ingrepen in het fysieke domein (een goede mix van woningbouw), in het sociaal domein (inclusie, perspectief op werk) en in het veiligheidsdomein. Daar waar mogelijk zullen we nieuwe technologische toepassingen onderzoeken en toepassen. Bovendien wil het college inzetten op een dialoog met de stad; bewoners participeren niet zozeer in overheidsbeleid, maar de overheid participeert in de stad. Dit betekent ook dat er meer aandacht nodig is voor de manier waarop wij als gemeente verantwoording afleggen.

Uit de Monitor Leefbaarheid & Veiligheid van 2019 kwam naar voren dat de veiligheidsbeleving van Schiedammers achterblijft bij de objectieve veiligheid. In drie buurten voelen bewoners zich zelfs ónveiliger in hun eigen wijk dan daarbuiten. Dit is zeer verontrustend.

Figuur 5.2 Onveiligheidsgevoelens op wijkniveau (in%)

Onveiligheidsgevoelens uit Monitor Leefbaarheid en Veiligheid 2019

Op basis van een vervolgonderzoek door InHolland concluderen onderzoekers Marnix Eysink Smeets en Krista Schram dat de veiligheidsbeleving in elk geval in deze wijken problematisch is. Er is een intensieve, integrale aanpak nodig. Hierbij zijn alle domeinen aan zet. De manier waarop bewoners de veiligheid in de buurt ervaren wordt beïnvloed door verschillende elementen uit de omgeving. Niet alleen de ervaren criminaliteit of overlast speelt een rol. Ook de fysieke omgeving en de sociale omgeving spelen een rol. Net als de institutionele omgeving; hoe bewoners de aanwezigheid van de overheid en ketenpartners ervaren. Er is een sociaal-maatschappelijk offensief nodig om structurele verbeteringen te realiseren.

Gezien de beperkte middelen zijn we gestart met een aanpak op de belangrijkste *signal places* samen met de partners. We zoeken naar manieren om via meer maatgerichte communicatie een maximaal effect te bereiken met beperkte middelen. Voor een echt intensieve aanpak zijn de extra middelen vanuit Stedelijke Vernieuwing nodig.

Aanbevelingen onderzoek veiligheidsbeleving

Eind 2020 heeft hogeschool InHolland nader onderzoek gedaan naar de wijken die het slechtst scoorden op veiligheidsbeleving. De belangrijkste aanbevelingen uit dit onderzoek waren:

- onderken de urgentie. De gevoelde onveiligheid is echt en kan zowel oorzaak als gevolg zijn van een verslechtering in de leefbaarheid (*spiral of decay*);
- start een integraal offensief. Dit is geen zaak van veiligheid alleen maar van de hele gemeente en haar partners. Blijven doen wat we al deden is niet voldoende. De kern is om te werken aan stabiel, schoon, heel en veilig. Communicatie en zichtbaarheid kunnen je daarbij helpen, maar alleen zolang je aansluit op die problemen waar bewoners de meeste buikpijn over ervaren;
- gebruik signal places als startpunt en hefboom. Met name de gebieden rond de Parkweg, het stationsplein en de Mgr Nolenslaan hebben een grote impact op de veiligheidsbeleving in de stad;
- organiseer daadkracht. Organiseer je als gemeente op zo'n wijze dat vanuit alle domeinen wordt gewerkt aan veiligheidsbeleving en er kan worden doorgepakt.

2.5 Bestuurlijke doelen

Een veilige samenleving

Het hoofddoel van het veiligheidsbeleid is: **een veiliger Schiedam door te werken aan een schone, veilige en leefbare stad en daarmee het verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid in de stad.**

We willen een verbetering van de cijfers van de objectieve veiligheidsgegevens, de veiligheidsbeleving en de woonoverlast (zie ook doelstellingen begroting). Het (terug)winnen van vertrouwen in de overheid is daarbij een belangrijk element. Veel Schiedammers wonen en werken met plezier in de stad en hebben vertrouwen in de overheid. Met name in de kwetsbare wijken zijn er echter ook bewoners die veel problemen ervaren op het gebied van leefbaarheid. Daarbij is geen plek voor pesterijen of geweld omtrent geaardheid en discriminatie. Soms worden kwetsbare wijken ook geconfronteerd met de aanwezigheid van ondermijnende criminaliteit. Een gevoel van achterstelling en eenzaamheid draagt bij aan onveiligheidsgevoelens. Met het integrale veiligheidsbeleid willen we bijdragen aan normherstel. Ons doel is dat ook in kwetsbare wijken bewoners criminaliteit niet langer zien als 'iets dat er bij hoort', bewoners de overheid vertrouwen en samenwerken om de leefbaarheid en de veiligheid van hun wijk te verbeteren.

Het veiligheidsbeleid levert een bijdrage aan het *global goal* 16 Vrede, justitie en sterke publieke diensten. Met het veiligheidsbeleid zetten we in op het versterken van de onderlinge cohesie en vredige samenleving in de wijken. Ook werken we samen met justitie aan het voorkomen en bestrijden van criminaliteit en vormen van ondermijning, ieder vanuit zijn eigen rol en bevoegdheden. Het veiligheidsbeleid heeft ook ten doel om de publieke rol van de gemeente in te vullen, de zichtbaarheid en aanspreekbaarheid in de wijken te vergroten en daarmee de betrouwbaarheid en kracht van de lokale overheid te vergroten. Hiermee leveren we een bijdrage aan sterke publieke diensten.

Bestuurlijke doelen

Het monitoren van concrete doelen in het veiligheidsdomein lastig. Ten eerste speelt er een probleem rondom attributie. Hoe weet je of een verbetering in de veiligheidsbeleving aan de acties van een gemeente toe te schrijven is, en niet aan een landelijke trend, een verbetering in de economische situatie etc.? Ten tweede is het lastig om preventie te meten. Is het aantal personen dat zich terugtrekt omdat er een Bibob-verklaring wordt gevraagd een indicatie van een veiliger stad? Was er sprake geweest van meer overlast en jeugdcriminaliteit als de gemeente, jongerenwerk en politie géén zicht zouden houden op hotspots? Ten derde is het veiligheidsdomein bij uitstek een sluitstuk van andere domeinen. Alle verbeteringen of verslechtingen op het gebied van economie, sociale stabiliteit, onderwijs etc. vertalen zich uiteindelijk in een veiliger of minder veilige stad.

Daarom zetten we in deze kadernota niet zozeer in op kwantificeerbare doelstellingen, maar op *trends* waarvan we aannemelijk willen maken dat wij met onze interventies daar aan hebben bijgedragen. Dit vereist een continue communicatie; niet alleen over het eindresultaat, maar ook over het proces daar naar toe. Meer hierover leest u in Annex I over Rijk(er) Verantwoorden. De belangrijkste trends waaraan wij de komende tijd willen werken zijn:

Openbare orde en veiligheidsbeleving

- Bewoners voelen zich weer veilig(er) in hun eigen wijk en ervaren meer contact met de gemeente
- Signal places worden beter gewaardeerd, de veiligheidsbeleving verbetert

Woonoverlast

- Bewoners ervaren minder woonoverlast
- De balans tussen malafide en bonafide verhuur verbetert

Zorg en veiligheid

- De bewustwording rondom huiselijk geweld wordt vergroot en de ketensamenwerking verbetert
- Professionals en betrokkenen waarderen de samenwerking in de keten WOT-PGA-GGZ-Zorg en Veiligheidshuis

Jongeren en veiligheid:

- Weerbaarheid van jongeren tegen onveiligheid en criminaliteit verbetert
- Jongeren die extra risico lopen om in aanraking te komen met criminaliteit worden actief benaderd (tegenoffensief)

Ondermijning:

- Weerbaarheid en normherstel: ook in kwetsbare wijken wordt criminaliteit steeds minder gezien als 'iets dat erbij hoort'
- Meer bewoners vertrouwen de gemeente en werken samen om criminaliteit aan te pakken
- Weerbaarheid tegen cybercriminaliteit is vergroot

Fysieke veiligheid:

- Inzet bij crises, ambulancezorg en brandweerbzorg worden op het huidige hoge kwaliteitsniveau gecontinueerd

Strategie

De rode lijn uit de startnotitie geeft daarbij onze strategie weer:

- prioriteiten die recht doen aan de knelpunten op *veiligheidsbeleving*;
- het verder ontwikkelen van *samenwerking met bewoners*, zowel wat betreft het zetten van de toon in de wijk (normherstel) als wat betreft de aanpak van concrete problemen rondom leefbaarheid en veiligheid;
- een *communicatiestrategie* zodat op alle beleidsvelden van veiligheid wordt gewerkt aan zichtbaarheid en het stimuleren van vertrouwen in de overheid;
- een explicietere *verbinding* met andere beleidsdomeinen (met name zorg en welzijn, ruimte ontwikkeling en beheer, projecten, wonen).

Scenario's

In de kadernota leggen wij steeds per thema drie scenario's aan u als raad voor. Als besproken gaan we hierbij steeds uit van een budgetneutraal scenario.

Het eerste scenario gaat uit van het verminderen van onze inzet op een onderdeel, bijvoorbeeld door terug te gaan naar onze minimale wettelijke taken. Gezien de huidige problematiek in Schiedam is dit voor géén van de beleidsthema's wenselijk of realistisch gebleken.

Het tweede scenario gaat uit van het voortzetten van het huidig beleid, in min of meer ongewijzigde vorm. Soms worden daarbij accenten anders gelegd of kunnen we door méér samenwerking of procesmatige verbeteringen een stap extra zetten. In de meeste scenario's gaan we uit van inzet op scenario 2, maar we zien de noodzaak voor een hogere ambitie.

Het derde scenario geeft accenten weer waarop wij extra willen inzetten zodra daar meer ruimte voor is, zogenaamde 'intensiveringen'. Vooral voor de beleidsthema's Openbare Orde en Veiligheidsbeleving en Jeugd is dit gezien de huidige uitdagingen zeer wenselijk. De afspraak is om tot een budgetneutrale kadernota te komen. Met name voor deze twee beleidsthema's zien wij mogelijkheden die het programma Stedelijke Vernieuwing kan bieden.

Hogere ambitie

In de meeste scenario's in de volgende hoofdstukken gaan we uit van een eerste inzet op scenario 2 en een ambitie op niveau van scenario 3. We willen de lat graag hoger leggen, omdat op een aantal thema's er behoefte is aan een hogere ambitie. Eventuele middelen voor Stedelijke Vernieuwing bieden vanaf 2022 de mogelijkheid om in een aantal kwetsbare wijken extra inzet te plegen op meerdere beleidsterreinen en daarmee een positieve stedelijke ontwikkeling voor de langere termijn in gang zetten. Veiligheid is een onderdeel van een dergelijke integrale, intensieve aanpak. Omdat er landelijk nog een besluit genomen moet worden over deze middelen, kunnen we ons nog niet vastleggen op een hogere ambitie. Voor alle scenario's 3 waarbij we een hogere ambitie hebben, geldt dat dit alléén gerealiseerd kan worden in het programma Stedelijke Vernieuwing als onderdeel van een integrale aanpak. In de voorgelegde scenario's noemen we dit niet meer apart.

De aanpak stedelijke vernieuwing

Over het algemeen worden Nederlandse buurten steeds veiliger en prettiger leefbaar. Maar er zijn ook kwetsbare wijken waarin de leefbaarheid en veiligheid achterblijft. Het verschil is zelfs zo groot dat het ministerie van BZK en de gemeenten een plan voorbereiden om 15 kwetsbare wijken te ondersteunen. Voor een duurzame verandering is een lange adem nodig. De gemeenten en het Rijk gaan dan ook uit van een programma dat 20 jaar zal duren. De aanpak is gebaseerd op het Nationaal Programma Rotterdam Zuid. Er zal worden gewerkt aan 5 elementen: veiligheid, onderwijs, wonen, werk en samenleven. Naar verwachting zal het programma in 2022 van start gaan in Nieuwland en Oost. Ook Groenord-Zuid zal worden mee genomen in de aanpak.

3 Openbare orde en veiligheid: een veilige woon- en leefomgeving

Eind 2019 liet de Schiedamse Veiligheidsindex een opvallend patroon zien. De cijfers over de geregistreerde criminaliteit waren redelijk stabiel gebleven. Maar de veiligheidsbeleving onder bewoners was opvallend verslechterd. In opdracht van de gemeente voerde het Lectoraat Publiek Vertrouwen in Veiligheid een verdiepend onderzoek uit in vijf Schiedamse buurten. Het rapport laat zien dat er concrete aanknopingspunten voor verbetering zijn. Op korte termijn gaat het dan om de aanpak van ‘signal places’. Dat zijn plaatsen die een bovengemiddeld grote rol spelen in hoe Schiedammers en bezoekers de veiligheid in de stad ervaren. Op middellange termijn is in de kwetsbare wijken een ‘intensief integraal offensief’ nodig. Dat wil zeggen dat we ons niet alleen richten op het verbeteren van de directe veiligheid, maar ook op het verbeteren van de fysieke en sociale omgeving. En dat we werken aan een betere verhouding tussen bewoners en instanties. In de plannen voor stedelijke vernieuwing in Oost en Nieuwland en Groen Noord-Zuid werken we dit samen met andere beleidsdomeinen uit.

Te bereiken trends Openbare orde en veiligheidsbeleving:

- Bewoners voelen zich weer veilig(er) in hun eigen wijk en ervaren meer contact met de gemeente
- Signal places worden beter gewaardeerd, de veiligheidsbeleving verbetert

3.1 Handhaving openbare ruimte

Handhaving openbare ruimte en aanpakken ergernissen

De handhaving in de openbare ruimte ligt bij zowel gemeente als politie. We geven daarbij voorrang aan ‘hotspot-locaties’ en aan de onveilige plekken die naar voren komen uit het onderzoek. Voor de aanpak van *signal places* richten we een apart projectteam op. Hierin werken collega’s vanuit het veiligheidsdomein, het sociale domein en het fysieke domein samen aan activiteiten.

Problemen in de wijk worden direct aangepakt, samen met politie, de collega’s van beheer openbare ruimte en wijkzaken. Toezicht & Handhaving doet dit onder andere door het aanpakken van kleine ergernissen, zoals parkeeroverlast, straatvuil en verwijderen van fietswrakken. Daarnaast voeren ze controles uit op horecabedrijven en begeleiden ze evenementen in de stad. De jeugdboa’s onderhouden contact met jongeren op straat en houden in de gaten wanneer er moet worden ingegrepen in verband met overlast.

Wijkboa’s zorgen voor contact

We gaan verder met de inzet van wijkboa’s. Zij zorgen voor contact met bewoners en voor terugkoppeling over meldingen. Door slim de samenwerking met wijkagenten te organiseren winnen we aan zichtbaarheid in de wijk. We werken met maatwerk op het gebied van communicatie. De wijkboa’s en hun partners doen hun best om steeds de juiste personen, de juiste toon en de juiste timing te treffen.

In het kader van de stedelijke vernieuwing willen we in de wijken Oost en Nieuwland het concept van de wijkboa's verder ontwikkelen. We willen daar experimenteren met een toezichthouder/wijkboa die, vergelijkbaar met de wijkagent, frequent in de wijk aanwezig is, aanspreekbaar is voor de bewoners, samen met partners projecten in de wijk kan opzetten en daarmee de veiligheid en leefbaarheid in de wijk positief beïnvloedt. De ervaringen die we hiermee in deze twee wijken opdoen, zullen we gebruiken om de positie en inzet van de wijkboa's in de hele stad verder te versterken en zo mogelijk door te ontwikkelen.

Samenwerken met bewoners en ondernemers

We gaan verder met initiatieven als buurtpreventie en WhatsAppgroepen. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de veiligheid en leefbaarheid van de wijk. We stimuleren bewoners om zich hierbij aan te sluiten, en faciliteren waar mogelijk nieuwe initiatieven. Het kan dan gaan om gesprekken tussen bewoners en wijkboa's of wijkagenten. Maar we zoeken ook de samenwerking op met professionals vanuit het sociaal domein, zodat onze activiteiten elkaar kunnen versterken. Contact op straat en sociale controle zijn belangrijke ingrediënten bij het leefbaar houden van de wijk. Dit geldt in nog sterkere mate voor buurten waar veel instroom is van nieuwe bewoners (bijvoorbeeld maar niet alleen arbeidsmigranten).

We werken ook samen met ondernemers. Zo faciliteren we ondernemers in bijvoorbeeld winkelcentra om deel te nemen aan het Keurmerk Veilig Ondernemen. Maar ook gaan de wijkboa's in gesprek met ondernemers over hoe zij samen kunnen werken aan het behouden van een goede sfeer in winkelgebieden.

3.2 Signal places en kwetsbare wijken

Uit de monitor Leefbaarheid en veiligheid 2019 kwam naar voren dat de veiligheidsbeleving van inwoners opvallend verslechterd was. Daarom voerde het Lectoraat Publiek Vertrouwen in Veiligheid in opdracht van de gemeente een verdiepend onderzoek uit in vijf Schiedamse buurten. Lector Publiek Vertrouwen in Veiligheid Marnix Eysink Smeets geeft aan dat veiligheidsbeleving wordt beïnvloed door verschillende elementen. Niet alleen de criminele omgeving doet er toe. Het volgende plaatje laat zien dat ook persoonlijke elementen mee spelen, net als de sociale omgeving, de fysieke omgeving en de manier waarop iemand de overheid ervaart.

Fig.2. Elementen veiligheidsbeleving naar Eysink Smeets

Dit betekent dat voor het verbeteren van de veiligheidsbeleving in Schiedam het niet alleen om openbare orde en veiligheid gaat, maar dat een brede aanpak nodig is. Op korte termijn beginnen we met deze aanpak door de aanpak van 'signal places'. Dit zijn de plekken in Schiedam waar een verbetering naar verwachting het meeste effect heeft op het veiligheidsgevoel van alle Schiedammers.

Zowel van bewoners van de wijk als van mensen daarbuiten. Het projectteam *signal places* wil de veiligheid en leefbaarheid van een aantal geprioriteerde plekken in de stad verbeteren, door activiteiten vanuit:

- het veiligheidsdomein (extra toezicht);
- het sociale domein (inzet jongerenwerk en opbouwwerk);
- het fysieke domein (verbeteren van verlichting, aanpak bijplaatsen afval /rommel op straat en de inrichting van de buitenruimte zoals de kwaliteit van bestrating, onderhoud van het groen, e.d.);
- en het institutionele domein (verbeteren van zichtbaarheid en aanwezigheid van de overheid en andere instanties, snelle reactie en effectieve reacties op meldingen, inzetten op ‘terugwinnen’ van vertrouwen in de wijken en het verhogen van de meldingsbereidheid).

We vinden het belangrijk om meteen aan de slag te gaan met de verbeteringen die we zien, en hier niet te veel ruchtbaarheid aan te geven. Het is vooral belangrijk dat bewoners merken dat er iets verandert op deze plaatsen. Op het moment dat bewoners dat ervaren, ontstaat er meer vertrouwen in de gemeente. Dat geeft een basis om samen verder te werken aan het verbeteren van deze plaatsen. We zijn gestart met het gebied rond het NS- station en het metrostation op de Parkweg.

De aanpak van signal places is een eerste, korte termijn stap naar het integraal, intensief en fundamenteel offensief in de kwetsbare wijken waarover we eerder spraken. Dit offensief zullen we in het Uitvoeringsprogramma, samen met alle betrokken partners, verder concreet uitwerken. We maken een verbinding met de mobiliteitsvisie als het gaat om het veilig ontsluiten van de stad en veiligheid in het openbaar vervoer. Met de RET en NS hebben we een lokaal handavingsarrangement afgesloten voor de veiligheid rond het NS-station en de metrostations in Schiedam. Hiermee zorgen we voor extra toezicht en handhaving in en rond deze locaties door samenwerkingsafspraken.

Een breed offensief

Voor een echte beweging op langere termijn is een brede aanpak nodig waarbij we nog meer verbinding met onder andere wijkzaken, projecten, openbare ruimte, wonen, onderwijs en welzijn gaan maken. Bij die brede aanpak zal de focus meer komen te liggen op een breed sociaal-maatschappelijk offensief⁴, gericht op meer sociale cohesie, het versterken van gelijke kansen en een grotere weerbaarheid van wijken. Repressie biedt daarbij ruggensteun maar is niet voldoende om tot een duurzame verandering te komen. Dit vraagt om een integrale aanpak op meerdere thema's (bijv. rol onderwijs bij jeugd en veiligheid, evenwichtige opbouw van nieuwe wijken en meer aandacht voor sociale cohesie, versterken weerbaarheid van kwetsbare bewoners en van ondernemers om ondermijning te voorkomen). Hierbij komt er dus veel meer nadruk te liggen op een integrale en intensieve aanpak waarbij alle beleidsdomeinen een rol spelen. Zoals Eysink Smeets adviseert in het onderzoek naar de subjectieve veiligheid in Schiedam, zal aan de klassieke onderdelen Schoon, Heel en Veilig de dimensie Sociale Stabiliteit worden toegevoegd. Kortom een positieve stedelijke ontwikkeling is de sleutel voor de langere termijn. Hierbij sluiten we met maatwerk aan op de eigenheden van de wijken qua culturele aspecten, laaggeletterdheid, aanwezige netwerken, specifieke doelgroepen, etc. Dit wordt ook verder uitgewerkt in de aanpak stedelijke vernieuwing die met steun van BZK in 2022 zal starten. Daarbij zullen we gebiedsgericht stevig inzetten op het verbeteren van alle onderliggende factoren die het gevoel van onveiligheid beïnvloeden.

⁴ Boutellier e.a. noemen het sociaal-maatschappelijk offensief in hun essays over de aanpak van ondermijning: "Weerbare wijken tegen ondermijning", juli 2019 en "Sociaal weerbaar in de wijk".

3.3 Integrale handhaving

Soms is een stevige aanpak nodig om criminaliteit en overlast terug te dringen. Waar nodig zetten we bestuurlijke handhavingstrajecten in. We letten daarbij steeds op de zorgvuldigheid en de algemene uitgangspunten van behoorlijk bestuur.

Horecacontroles en handhaving

We zorgen voor regelmatige controles van horeca, seksinrichtingen en coffeeshops. We richten ons hierbij zowel op preventie als repressie. Bij incidenten, of bij het overtreden van de voorschriften van de vergunning, treden we handhavend op. Dit doen we volgens het vastgestelde handhavingsarrangement. Voordat er bestuursrechtelijk wordt opgetreden, gaan we in een zienswijzegesprek in gesprek met de ondernemer.

Cameratoezicht

Cameratoezicht kan een nuttig hulpmiddel zijn om de veiligheid te bevorderen, maar is geen doel op zich. We zijn daarom terughoudend met het plaatsen van camera's. Als er een concrete noodzaak of aanleiding is, zetten we cameratoezicht in. De burgemeester wijst cameratoezichtgebieden aan voor een periode van 3 jaar. Voor afloop van deze periode stellen we een evaluatie op. Op basis hiervan neemt de burgemeester een besluit over eventuele beëindiging of voorzetting van cameratoezicht.

Veiligheidsrisicogebied

In uiterste gevallen heeft de burgemeester de bevoegdheid om een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen. Dit gebeurt op basis van een analyse van de politie. En alleen wanneer ondanks alle andere inzet van de gemeente en de politie (gewapende) geweldsdelicten te vaak blijven voorkomen. Binnen een veiligheidsrisicogebied kan de officier van justitie de politie de mogelijkheid geven om preventief te fouilleren op verboden wapens. De politie kan dan personen fouilleren zonder dat er een concrete verdenking tegen de persoon in kwestie bestaat. Het is een zwaar middel om in te zetten en het mag alleen als aan alle juridische voorwaarden is voldaan. In Schiedam is de noodzaak om dit instrument in te zetten aanwezig. We maken ons op dit moment vooral ook zorgen over jongeren die steekwapens bij zich dragen. Naast preventief fouilleren, zullen we ook meer inzetten op preventieve maatregelen. Zie hiervoor het hoofdstuk Jeugd.

3.4 Aanpak van criminaliteit

In de aanpak van criminaliteit werkt de gemeente samen met de politie. Dat gebeurt op straat, in de samenwerking tussen boa's en wijkagenten. Maar ook op strategisch niveau. We proberen steeds samen te zien welke ontwikkelingen we met elkaar kunnen aanpakken. De gemeente ondersteunt dan de politie met preventieve activiteiten en voorlichting.

Aanpak High Impact Crimes

Woninginbraken, straatroof en overvallen hebben grote impact op de veiligheidsgevoelens. Slachtoffers ondervinden vaak nog lang de gevolgen van deze delicten. Daarom heeft de politie extra aandacht voor deze delicten. De Regisseurs Zorg en Veiligheid zorgen voor een PersoonsGerichte Aanpak op plegers van High Impact Crimes. Plegers van deze delicten worden daarnaast zo nodig besproken in het Zorg- en Veiligheidshuis. In specifieke casusoverleggen worden persoonlijke trajecten opgesteld, waarbij meerdere partners betrokken zijn. Hierdoor versterken strafrecht en zorg elkaar en ondernemen we actie om (vooral jonge) plegers van deze delicten weer op het juiste spoor te krijgen.

Ook de komende jaren gaan we verder met het ‘donkere dagen offensief’, waarin bewustwording, preventie, toezicht en opsporing hand in hand gaan. Met de aanpak op High Impact Crimes willen we de stijgende trend van straatroven doorbreken en het aantal overvallen nog verder verlagen.

Politie Keurmerk Veilig Wonen

Bewoners (en verhuurders) kunnen de kans op een inbraak verminderen door gebruik te maken van het Politie Keurmerk Veilig Wonen. De gemeente faciliteert hierin. Zeker bij grootschalige renovatie en nieuwbouw is dit een goede kans om met relatief beperkte middelen de stad veiliger te maken. De Woonvisie die de gemeente heeft opgesteld noemt dit keurmerk als één van de instrumenten om te gebruiken. Ook blijven we ‘safety by design’ toepassen. Dit is een werkwijze die ontwerpers aanmoedigt om veiligheid vanaf het begin van de ontwikkeling van het ontwerp mee te nemen. Deze werkwijze gaat ervan uit dat de veiligheid voor een belangrijk deel al wordt bepaald tijdens de ontwerpfase, gelijktijdig met kwaliteit, programma en kosten.

Door de komende jaren het Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) in te zetten kan niet alleen het aantal inbraken fors worden teruggedroefd maar wordt er tevens een positieve bijdrage geleverd aan de veiligheidsbeleving. Het PKVW kan worden ingezet op zowel bestaande als nieuwbouw. In essentie komt het er op neer dat, door fysieke aanpassingen aan woning, gebouw en wijk (denk aan hang- en sluitwerk, verlichting, groen, parkeervoorziening, zichtlijnen, inrichting etc.) er zorg wordt gedragen voor het fysiek onmogelijk maken van inbraken en het creëren van een positieve veiligheidsbeleving. Om dit mogelijk te maken moet van gemeentewege het PKVW onderdeel uitmaken van:

- het integraal veiligheidsbeleid
- de woonvisie en prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties;
- de uitgiftevoorwaarden voor bouwgrond en bouwprojecten;
- de groen- en verlichtingsplannen;
- het eigen stedenbouwkundig ontwerp;
- (als de financiën het toelaten) het gemeentelijke subsidiebeleid.

Vanuit Veiligheid zetten we de komende jaren in op het, in samenspraak met de in- en externe netwerkpartners, aanpassen van voornoemde documenten, alsmede de begeleiding van de netwerkpartners in het sturen op PKVW-conforme bouw en verbouw. De eerste stappen zijn al gezet door het PKVW onderdeel uit te laten maken van de gemeentelijke Woonvisie en de jaarlijkse prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties.

Veilig ondernemen

We faciliteren ondernemers om deel te nemen aan het Keurmerk Veilig Ondernemen. De ondernemers aan de Nolenslaan hebben inmiddels een tweede ster voor het Keurmerk Veilig Ondernemen. In de ‘s Gravelandsepolder wordt ook het Keurmerk Veilig Ondernemen toegepast. We zien dat ondernemers hierin ook steeds meer zelf initiatief en verantwoordelijkheid nemen. We zullen dit de komende jaren stimuleren en faciliteren en met ondernemers in gesprek blijven over veilig ondernemen.

Bewustwording

De gemeente werkt samen met de politie aan bewustwording bij bewoners over hoe zij hun eigen veiligheid kunnen vergroten. Een goed voorbeeld is het Donkere Dagen-Offensief waarmee we onder andere inbraken willen voorkomen.

3.5 Samenhang

Zoals in de teksten hierboven aangegeven zijn de thema's in dit hoofdstuk verbonden met verschillende beleidsvelden. Daarbij gaat het om de Woonvisie, de mobiliteitsvisie, de

persoonsgerichte aanpak en het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Ook met partners worden verbindingen gemaakt. Met het politie basis Team Schiedam blijft gezien de krappe capaciteit een slimme samenwerking met boa's onverminderd van belang. Ook de samenwerking met NS en RET is verstevigd en zal de komende jaren stevig blijven.

3.6 Scenario's

- 1) De huidige inzet wordt verminderd waarbij we teruggaan naar de minimale wettelijke verplichte taken. Het grootste deel van de werkzaamheden betreft wettelijke taken. Als we de huidige inzet verminderen, betekent dit dat we minder kunnen samenwerken en van de andere diensten vragen dat zij meer inzet plegen. Bij de politie levert dit in ieder geval de komende jaren een groot probleem op, door de beperkt beschikbare capaciteit. Dit scenario achten wij niet wenselijk.
- 2) De huidige inzet wordt voortgezet waarbij door meer aandacht te geven aan communicatie aan zichtbaarheid wordt gewonnen en de samenwerking met bewoners en ondernemers wordt versterkt. Bestaande aanpakken worden gecontinueerd. Op signal places zullen we vooral inzetten op snelle, korte en zichtbare acties.
- 3) De huidige inzet wordt geïntensiveerd met bovengenoemde communicatie en met de integrale aanpak van alle *signal places*. Dit gebeurt in samenwerking met andere beleidsvelden. Onze ambitie is om een breed en integraal offensief in de meest kwetsbare wijken op te zetten.

Voorgesteld scenario Openbare orde en veiligheid: scenario 2

De inzet wordt gecontinueerd zoals hierboven. We hebben echter een hogere ambitie om alle signal places integraal en intensief aan te pakken. Voorlopig zullen we op signal places vooral inzetten op snelle, korte en zichtbare acties.

4 Woonoverlast

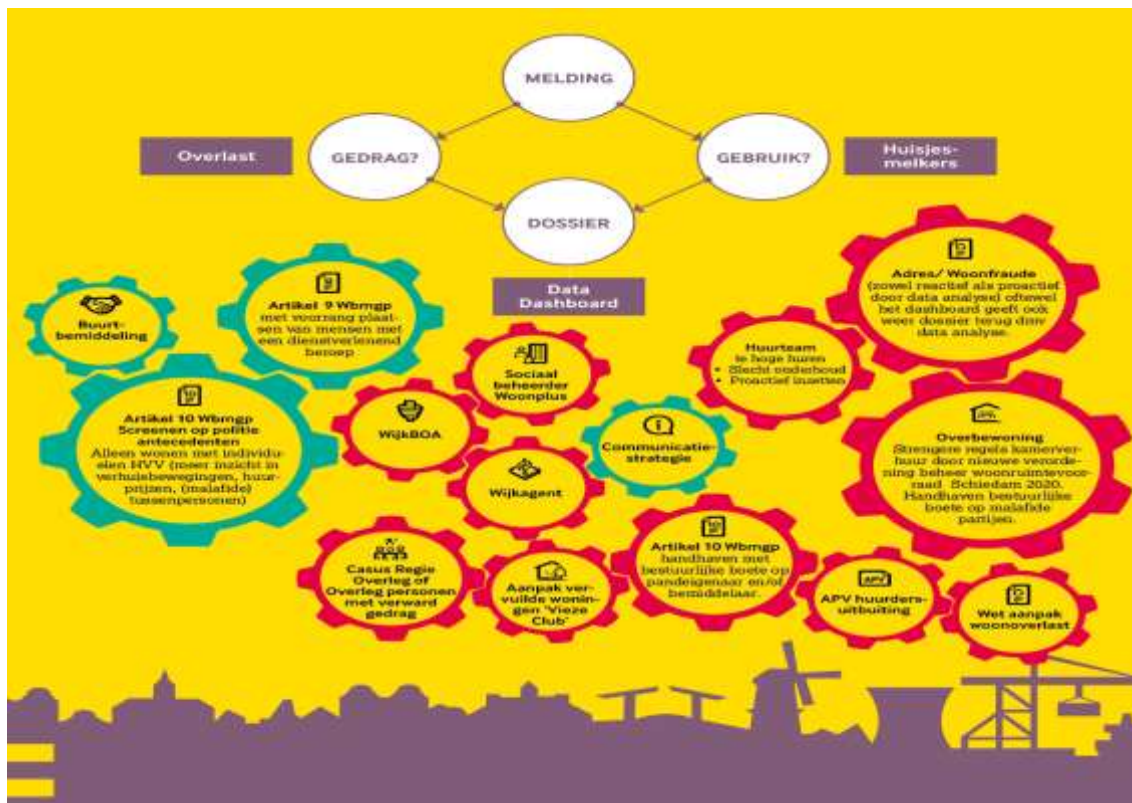
Alle Schiedammers verdienen een prettige woonomgeving waar zij zich veilig kunnen voelen, zeker in hun eigen huis. Woonoverlast helpt daar niet bij. Dat vraagt iets van inwoners zelf, maar zij staan niet alleen. Als gemeente werken we samen met andere organisaties om woonoverlast en huisjesmelkerij te voorkomen en op te lossen.

Te bereiken trends Woonoverlast:

- Bewoners ervaren minder woonoverlast
- De balans tussen malafide en bonafide verhuur verbetert

4.1 Aanpak Woonoverlast

In de aanpak woonoverlast richten we ons op het versterken van de integraliteit, de samenwerking met alle betrokken partners en gaan we meer datagestuurd werken. We gaan verder met de ontwikkelde data tool dashboard huisjesmelkers. We gaan in 2021 met de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI) een project draaien in de wijken Oost en Nieuwland, een woonfraudeteam vormen met Woonplus, de samenwerking met het huurteam een meer proactief karakter geven en strenger handhaven op overbewoning. Daarnaast gaan we de aanpak van ernstig vervuilde woningen en de afdeling 10C van de APV 'Tegengaan huurdersuitbuiting' als sluitstuk van de aanpak, verder implementeren. Er zijn de afgelopen jaren veel instrumenten ontwikkeld en daarmee hebben we veel middelen om woonoverlast aan te pakken. Deze instrumenten en middelen zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Woonoverlast.

4.2 Samenhang

Beleid en uitvoering rondom woonoverlast wordt afgestemd met de collega's van Wonen, het PGA-team, en het programma ondermijning. De aanpak van woonoverlast is een onderdeel van de vastgestelde Woonvisie. We sluiten aan op de communicatiestrategie veiligheid. Er is nauwe samenwerking met Woonstichting Woonplus.

4.3 Scenario's

-
- 1) De huidige inzet wordt verminderd: we gaan terug naar de wettelijke taken en reageren alleen op basis van signalen. Van bewoners wordt meer verwacht dat zij onderling problemen met woonoverlast oplossen. Dit is geen wenselijk scenario; problematiek krijgt zo de kans om steeds verder te escaleren. Wat we de afgelopen jaren hebben opgebouwd, wordt op deze manier sterk verminderd. De aanpak van woonoverlast vraagt ook de komende jaren om prioriteit.
 - 2) Het huidige beleid wordt voortgezet: in de begroting 2021 e.v. heeft de gemeenteraad extra budget beschikbaar gesteld voor 2 fte Boa om de aanpak te versterken. De huidige aanpak is in de meerjarenbegroting geborgd. We kiezen voor dit scenario, maar we hebben een hogere ambitie en streven naar een intensivering.
 - 3) De inzet wordt voortgezet zoals hierboven. Verder intensiveren we door nog gericht en nog meer datagestuurd te werken. Hierbij worden er meer huisbezoeken gedaan en willen we nog pro-actiever werken.

Voorgesteld scenario Woonoverlast: scenario 2

Voortzetten van huidig beleid met een gerichtere inzet door datagestuurd werken. Op basis van analyses die hieruit voortkomen kunnen we gerichte huisbezoeken uitvoeren, dat vraagt echter om uitbreiding van de formatie. Onze ambitie is om dit met name in de meest kwetsbare wijken uit te voeren. Op een vergelijkbare manier kan er dan ook meer worden ingezet op huisjesmelkers en malafide verhuurders in de deze wijken.

5 Zorg en Veiligheid

Met 'sociale veiligheid' bedoelen we het snijvlak tussen zorg, welzijn en veiligheid. We hebben het dan bijvoorbeeld over de aanpak van geweld achter de voordeur, de inzet van het team PersoonsGerichte Aanpak (PGA) voor complexe domein overstijgende problematiek, of de aanpak van polarisatie. Ook jeugd en veiligheid is een thema dat hierbinnen valt. Samen met het sociaal domein schrijven we, na deze kadernota, een uitvoeringsplan Zorg en Veiligheid. Op die manier kunnen we deze onderwerpen in samenhang behandelen en van elkaar leren.

De afgelopen jaren is er al veel verbeterd in de ketensamenwerking op het gebied van huiselijk geweld en multi-problematiek. Zo zijn we als één van de eerste gemeenten gaan werken met ambulante GGZ-zorg vanuit de PGA-aanpak. De komende jaren gaan we verder werken aan het verbeteren van de ketensamenwerking door de coördinatie, monitoring en gegevensdeling binnen het PGA-team te versterken en ook de aanpak van vervuilde huizen hierin mee te nemen.

Te bereiken trends Zorg en veiligheid:

- De bewustwording rondom huiselijk geweld wordt vergroot en de ketensamenwerking verbetert
- Professionals en betrokkenen waarderen de samenwerking in de keten WOT-PGA-GGZ-Zorg en Veiligheidshuis

5.1 Aanpak huiselijk geweld

Huiselijk geweld is geweld dat wordt gepleegd in de privésfeer, waarbij sprake is van een afhankelijkheidsrelatie tussen slachtoffer en pleger. Het kan daarbij gaan om kindermishandeling, maar ook om oudermishandeling of bijvoorbeeld ex-partner stalking. Vanuit de samenleving, de raad, en samenwerkingspartners zijn er zorgen over de aanpak van geweld achter de voordeur. Recente gevallen waarin de ketensamenwerking heeft gefaald maken de urgentie schrijnend en zichtbaar.

De huidige aanpak van huiselijk geweld is georganiseerd op de volgende niveaus:

- maatschappelijke bewustwording;
- signalering en melding (meldcode, contactmogelijkheden);
- hulpverlening (vanuit WijkOndersteuningsTeams en Veilig Thuis);
- escalatie bij complexe problematiek.

Op deze velden is een goed beleidspakket ontwikkeld. Daarbij werken het Sociaal Domein en Veiligheid samen. In grote lijnen voert het Sociaal Domein daarbij de regie op de eerste drie punten, en komt het Veiligheidsdomein in beeld bij het vierde punt. Het gaat dan om advisering bij het verlengen van opgelegde huisverboden, en tijdelijke casusregie op zaken die worden opgeschaald naar het Zorg- en Veiligheidshuis of de Regisseurs Zorg en Veiligheid.

Vanuit de gemeenteraad is er een initiatiefvoorstel ingediend en aangenomen om samen stappen te zetten tegen geweld achter de voordeur: Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT). Dit initiatief gaat uit van een bewustwordingscampagne waarbij raadsleden en mogelijk ook sleutelfiguren in de stad zich

openlijk uitspreken over de verschillende vormen van geweld, wat dat inhoudt, wat de gevolgen zijn en hoe er hulp gezocht kan worden. Van belang is om naar de verschillende verschijningsvormen van geweld te kijken zoals: psychische mishandeling en verwaarlozing in de brede zin. Deze zal ook meegenomen worden als een speerpunt in het nog vorm te geven uitvoeringsprogramma. Daarnaast vraagt het voorstel om een traject waarbij de gemeente als één van de spelers in gesprek gaat met de beschermpartners om te kijken waar de samenwerking en de verbinding verbeterd kan worden, o.a. tussen zorg en veiligheid, naar Rotterdams voorbeeld. Het initiatief voor de bewustwordingscampagne ligt bij de raad. De werkgroep GHNT, die bestaat uit een vertegenwoordiging van gemeenteraadsleden, neemt het initiatief tot benen-op-tafel-sessies met de beschermpartners waarbij de gemeente Schiedam één van de beschermpartners is. Het initiatiefvoorstel gebruiken we als inspiratie bij het formuleren van de aanpak op huiselijk geweld in de kadernota waarbij we ruimte laten om de uitkomsten van de bewustwording te verwerken in de aanpak. De initiatiefnemers vanuit de raad zijn als klankbordgroep betrokken bij deze paragraaf in de kadernota. In het licht van de wens van de raad en college om maatschappelijke bewustwording te vergroten en de ketensamenwerking te verbeteren zal een Uitvoeringsplan worden ontwikkeld in samenwerking met het Sociaal Domein. Hierbij betrekken we de uitkomsten van de bewustwordingscampagne en benen-op-tafel-sessies met de beschermpartners. Zoals eerder afgesproken, zullen we het Uitvoeringsplan voor dit onderdeel temporiseren naar het einde van dit jaar zodat de resultaten van de bewustwordingscampagne hierin meegenomen kunnen worden. De raads werkgroep zal eind 2021 input aanleveren voor het uitvoeringsplan Sociale Veiligheid.

Ketensamenwerking toen en nu

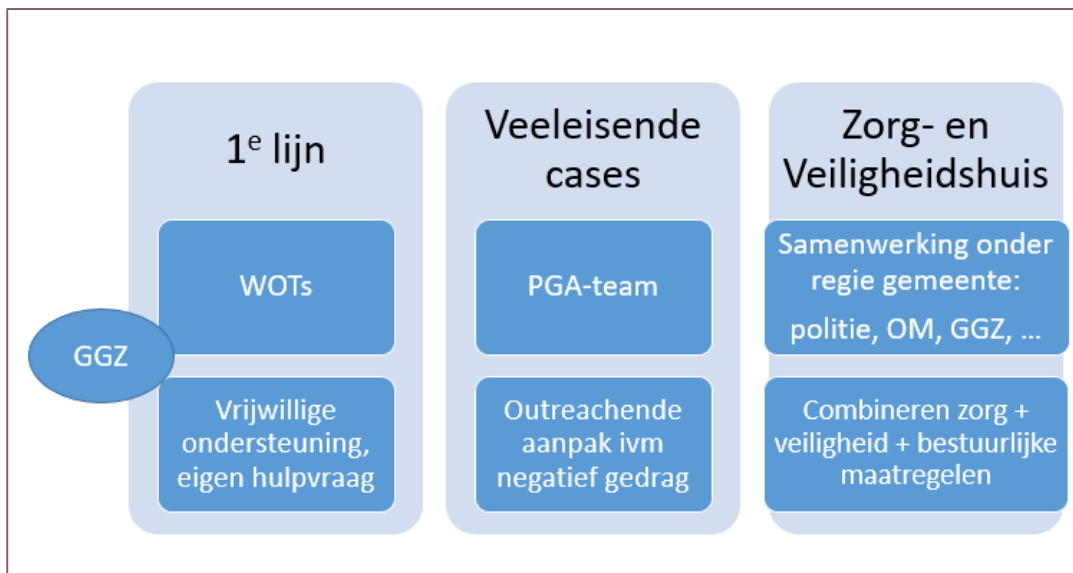
De gemeente Schiedam heeft de afgelopen jaren actief en op verschillende manieren geïnvesteerd in betere zorg en ondersteuning voor inwoners met complexe en/of meervoudige problematiek. Dit is bij uitstek een gebied waarop Veiligheid en Zorg met elkaar moeten samenwerken. Van oudsher waren deze domeinen in gemeente los van elkaar georganiseerd maar steeds meer leggen gemeenten en ketenpartners de verbinding. Zie ook bijvoorbeeld de recente omvorming van het Veiligheidshuis naar het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond, om zo beter om te kunnen gaan met problematisch gedrag dat voortkomt uit psychiatrische problemen.

De gemeente Schiedam loopt hierin voorop. Als één van de eerste gemeenten werken gemeente, politie en GGZ nauw samen bij de E33 -meldingen voor personen met verward gedrag. Deze structurele samenwerking boekt positieve resultaten. Ten tijde van de vorige kadernota veiligheid beperkte het contact met de GGZ-instellingen zich vaak tot escalaties, nu is er sprake van structureel en constructief overleg. Ook de samenwerking tussen de WOTs en de 'Regisseurs Zorg en Veiligheid' is de afgelopen jaren verbeterd.

Nu is het tijd voor de volgende stap: het PGA-team verder structureren zodat de ketensamenwerking nog beter wordt gefaciliteerd. Een deel hiervan betreft organisatorische zaken: we willen met name governance, informatie-deling, en monitoring van casuïstiek verbeteren zodat we optimaal kunnen leren en casuïstiek snel kan worden gestabiliseerd. Het PGA-team is daarbij de schakel. Een vertegenwoordiger WOT maakt deel uit van het PGA-team. De regisseurs Zorg en Veiligheid maken de verbinding met het Zorg en Veiligheidshuis. Daarnaast zorgen we ervoor dat het PGA-team voor zowel jongeren als volwassenen werkt en pakken we de problematiek van vervuilde huizen op. Ook beleidsmatig wordt er steeds meer samen opgepakt, zoals bijvoorbeeld in werkgroep wonen en zorg.

5.2 Team PersoonsGerichte Aanpak

Ook in Schiedam wonen mensen die, soms onbedoeld of door onvermogen, zorgen voor (woon)overlast of veiligheidsproblemen. Vaak is er dan sprake van meerdere problemen tegelijkertijd: bijvoorbeeld persoonlijke problemen in combinatie met psychische problematiek of een verslaving. De evaluatie van de Wijk Ondersteunings Teams uit 2020 laat zien dat in Schiedam 83 procent van de huishoudens geen of een enkelvoudig probleem heeft. Naar schatting 17 procent ondervindt op twee of meer leefgebieden problemen. Dat maakt Schiedam iets kwetsbaarder dan het landelijk gemiddelde (15 procent). Een relatief kleine groep, ongeveer 1 procent van de Schiedamse huishoudens (400 mensen), doet een intensief beroep op zorg en veiligheid. Daarnaast kennen we in Schiedam een groep van zo'n 100 veelplegers, worden er illegale prostituées aangetroffen die hulp nodig hebben, zijn er personen met onbegrepen gedrag en komen er jaarlijks Schiedammers uit detentie. Voor de aanpak van dit soort domeinoverstijgende problematiek is de inzet vanuit een wijkteam vaak niet voldoende.

Vereenvoudigde weergave van de samenhang tussen WOTs- het PGA-team en het Zorg- en Veiligheidshuis.

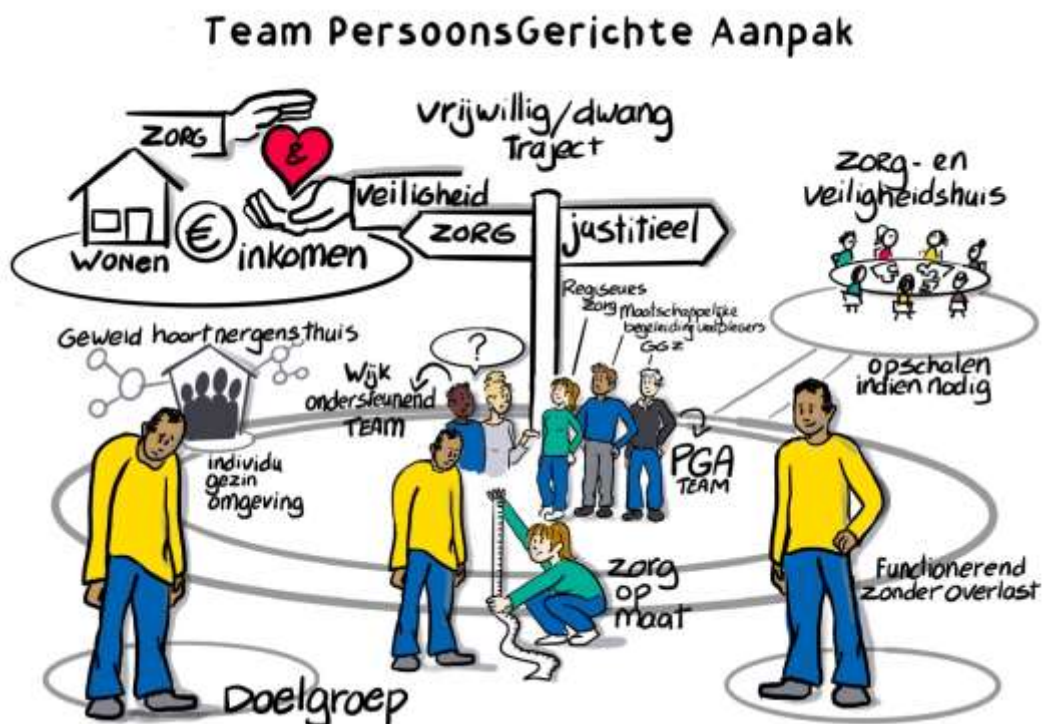
Het team PersoonsGerichte Aanpak komt in beeld wanneer casuïstiek complex én domeinoverstijgend is. WijkOndersteuningsTeams kunnen het PGA-team om advies vragen. Of om tijdelijk de regie over te nemen wanneer er een doorbraak in het systeem nodig is, of zaken bestuurlijk zeer gevoelig zijn. Inwoners met een dergelijke complexe en domeinoverstijgende problematiek worden op maat naar een zorg- en/of justitieel traject geleid, het liefst in samenspraak met inwoner zelf. Daarbij is er aandacht voor zowel het individu als voor gezin en netwerk. Er wordt daarmee rekening gehouden met alle leefdomeinen zoals wonen, inkomen, zorg en veiligheid. Mocht de situatie onverhoopt toch verder uit de hand lopen dan kan er opgeschaald worden naar het Zorg- en Veiligheidshuis.⁵

⁵ Het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond is een netwerkorganisatie, waar het Openbaar Ministerie, de politie, gemeenten, de GGZ, reclassering en andere partners samenwerken aan de aanpak van geprioriteerde complexe domeinoverstijgende casuïstiek.

De aanpak richt zich op de doelgroepen die ook in het Zorg- en Veiligheidshuis worden onderscheiden. Dit zijn:

- Huiselijk geweld (inclusief ouderenmishandeling en ex-partner stalking)
- Jeugd
- Personen met verward gedrag
- Veelplegers en ex-gedetineerden
- Radicalisering
- Indien nodig illegale prostituees die slachtoffer zijn van mensenhandel

Het Team PersoonsGerichte Aanpak brengt de inzet van verschillende partijen bij elkaar. Op deze manier worden samenwerking en gegevensdeling vereenvoudigd. Het team bestaat uit de Regisseurs Zorg en Veiligheid (nazorg na detentie, Zorg- en Veiligheidshuis), de maatschappelijke begeleider van veelplegers, en de collega's die betrokken zijn bij de aanpak van personen met verward gedrag (ambulante GGZ). Ook wordt de aanpak van vervuilde woningen hierin opgenomen. In aanvulling op de aandacht voor 'zeer actieve' veelplegers vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis, biedt Schiedam ondersteuning aan veelplegers met een iets korter strafblad. Door tijdige hulp bij het aanpakken van hun problemen wordt de kans op recidive verminderd.

Een combinatie van zorg en veiligheid: mensenhandel

Mensenhandel draait om het uitbuiten van een ander. Mensensmokkelaars proberen financieel gewin te maken door op een onwettige, georganiseerde manier mensen over internationale grenzen te smokkelen. De uitbouter gebruikt daarbij dwang, zoals geweld en chantage, of misbruikt de kwetsbaarheid en afhankelijkheid van het slachtoffer. De slachtoffers hebben vaak geen beschikking over hun eigen paspoort of liquide middelen. Het gaat hierbij vaak om een afschuwelijk delict, dat op grove wijze inbreuk maakt op een van de meest fundamentele mensenrechten: de individuele vrijheid. Voor de slachtoffers kunnen de gevolgen bijzonder traumatisch zijn, mensen zijn vaak voor hun leven getekend en hebben moeite de trend te doorbreken.

Om dit tegen te gaan zet de gemeente in door repressief op te treden tegen de uitbuiters. Hierbij gaat de gemeente proactief te werk, waarbij de ongewenste en problematische situatie doorbroken dient te worden en een eventueel overlast gevende situatie wordt aangepakt. Bijvoorbeeld onvergunde seksinrichtingen worden gesloten om een signaal af te geven naar de uitbouter als naar de omwonenden. Zie hiervoor H5 over ondermijning.

Tevens is er oog voor het slachtoffer. We willen hen helpen uit hun kwetsbare, afhankelijke positie te komen en hun eigen kracht vergroten. Dit is de zorgkant waar ook in de aanpak van mensenhandel oog voor is. Verschillende zorgpartners werken samen om dit voor elkaar te krijgen. Tijdens de bestuurlijke controles op onvergunde seksinrichtingen vindt er een gesprek plaats met de mogelijke slachtoffers. Tijdens dit gesprek brengen we de problemen in kaart en verwijzen we door naar de juiste zorg.

5.3 Aanpak vervuilde woningen

Een typisch probleem waar zorg en veiligheid hand in hand gaan is de kwestie van zwaar vervuilde woningen. De casuïstiek is vaak complex, omdat het om achterliggende problemen gaat zoals een klein sociaal netwerk en psychische- en gezondheidsklachten. Omdat deze problematiek ook in Schiedam groot is zijn we al met deze aanpak gestart. We hebben ons daarbij laten inspireren door o.a. de werkwijze in Rotterdam waarbij alle ketenpartners samenwerken; GGZ, woningbouwstichting, politie, gemeente, zorgpartners etc. Vanuit het PGA-team, waar vanuit verschillende disciplines gewerkt wordt, kan deze problematiek nog steviger aangepakt worden. De samenwerking met het PGA-team en het interventieteam woonoverlast is daarmee intensief in gang gezet.

5.4 Radicalisering en polarisatie

Radicalisering

Met de term 'radicalisering' bedoelen we het proces waarin personen om ideologische redenen steeds meer bereid zijn om geweld te gebruiken. Zo kunnen mensen vanuit hun geloofsovertuiging steeds extremere opvattingen hanteren, maar het kan ook gaan over politieke radicalisering. Met behulp van de subsidiegelden van de NCTV zorgen we voor kennisbevordering voor professionals zodat zij weten wat zij kunnen doen en waar zij zorgen kunnen melden. Maar ook werken we aan projecten om de weerbaarheid van kwetsbare jongeren en ouders te vergroten. We zorgen met het Zorg- en Veiligheidshuis voor een Persoon Gerichte Aanpak waar nodig. Via het Kennis- en Informatiepunt Radicalisering van de gemeente Schiedam kunnen professionals en bewoners eventuele zorgen bespreken en advies inwinnen. Verschillende vormen van extremisme vragen om een verschillende aanpak. Daar gaan we de komende jaren verder vorm aan geven. De opgebouwde netwerken van sleutelfiguren willen we voortzetten en verder uitbouwen. Deze netwerken hebben een rol in het

vroegtijdig signaleren van radicalisering en in het versterken van de weerbaarheid van specifieke doelgroepen.

Polarisatie

De laatste jaren zijn maatschappelijke spanningen verder toegenomen. De stress die de corona-pandemie met zich mee brengt heeft bestaande tegenstellingen verder vergroot. Daarbij heeft de gemeente ook oog voor de slachtoffers van pesterijen en geweld wat gebaseerd is op de geaardheid van mensen. Ook is er sprake van een nieuw soort anti-overheidsactivisme dat zich vermengt met andere activistische, soms extremistische stromingen. Het is daarom belangrijk dat we als gemeente de vinger aan de pols houden, tijdig informatie verzamelen en de juiste kanalen weten te vinden om escalerende spanningen te doorbreken. Daarnaast kunnen we, door niet mee te gaan in het polariserende debat maar andere facetten te benadrukken, verbinding onder Schiedammers bevorderen. Het denkkader polarisatie van Bart Brandsma⁶ kan ons hierbij helpen onze rol als gemeente te bepalen.

Omdat de middelen beperkt zijn en er ons geen zichtbare en acute signalen van problematische polarisatie bereiken die niet met de huidige middelen zijn aan te pakken, kiezen wij er nu voor hier nu geen extra acties op te formuleren. Voor een grotere impact op de onderlinge verhoudingen is een bredere, integrale opdracht nodig waarin er niet alleen naar spanningen in de wijk wordt gekeken maar ook naar de oorzaken van polarisatie. En naar manieren om samenleven en ontmoeten te verbeteren. In de plannen voor Stedelijke Vernieuwing in Nieuwland en Oost is ook extra aandacht voorzien voor de sociale verhoudingen binnen deze wijken. Voor nu leggen we de focus op het versterken van het netwerk sleutelfiguren, en het verbinden met sleutelfiguren uit het sociaal domein. Ook nemen we een actieve rol op ons bij het delen van kennis over het tegengaan van polarisatie, vanuit bijvoorbeeld het landelijk Expertisecentrum Sociale Stabiliteit en voorbeelden uit het land.

5.5 Samenhang

Het vormgeven van het Team PersoonsGerichte Aanpak gebeurt in samenhang met de doorontwikkeling van de WijkOndersteuningsTeams. Verder wordt er intensief samengewerkt met het sociaal domein wat betreft de aanpak van de problematiek van personen met verward gedrag en begeleid wonen. Daarnaast vindt samenwerking plaats met het domein wonen. Voor de aanpak van geweld achter de voordeur stellen we samen met het Sociaal Domein een uitvoeringsplan op. Voor de aanpak van polarisatie werken we samen met het Sociaal Domein en Wijkzaken.

Bij de visie op het Sociaal Domein en bij de ontwikkeling van nieuwe wijken zullen we elementen als het bevorderen van sociale cohesie (ongeacht seksuele geaardheid of afkomst), evenwichtige opbouw van wijken en herstel van vertrouwen opnemen. Aanwezigheid en zichtbaarheid van de gemeente, de politie en andere betrokken organisaties zijn hierbij essentieel.

⁶ Bart Brandsma is een invloedrijk denker op het gebied van polarisatie, die ook veel gemeenten en overheden adviseert.

5.6 Scenario's uit de startnotitie

In de startnotitie hebben we onderstaande scenario's besproken, waarin werd voorgesteld om te kiezen voor scenario 3.

- 1) De huidige inzet wordt verminderd tot de wettelijke kerntaken. Dit betekent dat we uitsluitend reageren op signalen voor zover de capaciteit het toe staat. Consequentie hiervan is dat we niet meer pro-actief op kunnen treden en dat we vaak te laat zullen zijn met het ondernemen van actie. Dit is geen wenselijk scenario; problematiek krijgt zo de kans om steeds verder te escaleren en de zorgen rondom bijvoorbeeld multiproblematiek en verwarde personen bij professionals en bewoners zijn te groot om naast ons neer te leggen.
- 2) Het huidige beleid wordt voortgezet waarbij de doorontwikkeling van het Team PersoonsGerichte Aanpak zorgt voor nog effectievere samenwerking met WOTs en Zorg- en Veiligheidshuis. Ook wordt de aanpak uitgebreid met de aanpak van vervuilde woningen. De huidige aanpak radicalisering wordt voortgezet vanuit subsidiemiddelen van het NCTV. De aanpak van mensenhandel, die de afgelopen jaren door meer regionale samenwerking al is versterkt, wordt in de huidige vorm voortgezet.
- 3) De inzet wordt voortgezet zoals hierboven. Verder intensiveren we met op de maatschappelijke bewustwording rondom huiselijk geweld en het verbeteren van de ketensamenwerking. Huiselijk geweld is een thema dat veel urgentie vraagt en in aansluiting op regionale initiatieven en het raadsinitiatief Geweld Hoort Nergens Thuis kunnen we dit scenario zonder extra middelen realiseren.

Voorgesteld scenario Zorg en Veiligheid: scenario 3

Wij kiezen voor extra prioriteit voor zorg in combinatie met veiligheid en kiezen daarom voor intensivering volgens scenario 3. Dit kan binnen de huidige middelen. Voortzetten van huidig beleid met een verdere verbetering op de ketensamenwerking via het PGA-team, en een intensivering op bewustwording rondom huiselijk geweld en het verbeteren van de ketensamenwerking. Onze ambitie is om te intensiveren op het tegengaan van polarisatie in de wijken Nieuwland en Oost.

6 Jeugd

De komende jaren willen we onze preventieve aanpak tegen jeugdcriminaliteit versterken. De afgelopen jaren zijn meer jongeren in de criminaliteit terecht gekomen. We zien een toename van jongeren die messen bij zich hebben. Ook het aantal straatroven waarbij minderjarigen zijn betrokken (zowel als dader als slachtoffer) is nog steeds te hoog. Zeker in de meest kwetsbare wijken van Schiedam worden jongeren bloot gesteld aan de verleidingen van criminaliteit. Een jongere heeft dan het idee dat hij of zij 'snel geld' kan verdienen maar gooit uiteindelijk zijn kansen weg.

Te bereiken trends Jongeren en veiligheid:

- **Weerbaarheid van jongeren tegen onveiligheid en criminaliteit verbetert**
- **Jongeren die extra risico lopen om in aanraking te komen met criminaliteit worden actief benaderd (tegenoffensief)**

6.1 Risico's

Hoewel uit de cijfers geen ernstige toename van jeugdcriminaliteit blijkt, maken wij ons serieuze zorgen over met name jongeren in kwetsbare wijken zoals Nieuwland, Oost en Groenord-Zuid. Dit op basis van ervaringsverhalen van professionals in de wijk (zoals jongerenwerkers). En op basis van de messen die er worden aangetroffen bij preventieve controles. Recent is er op de Kruiskade in Rotterdam een Schiedamse jongen van 14 aangehouden met een vuurwapen. Andere jongeren droegen messen. Ook in de Schiedamse metro zijn jongeren met wapens aangetroffen (zie persbericht hieronder). Ook de voorlopige conclusies van een onderzoek dat wij laten uitvoeren naar de verwevenheid van lokale jeugd bij meer georganiseerde misdaad in de wijk Nieuwland bevestigt dit beeld. Deze jongeren op hun beurt hebben weer een negatief effect op kinderen van tien tot twaalf in de buurt, die naar hen opkijken.

De komende jaren willen we daarom extra inzetten op het vergroten van de weerbaarheid van jongeren en op samenwerking met het sociale domein in het tijdig bereiken van kwetsbare jeugd. Door de beleidsvelden dichterbij elkaar te brengen en een actieve rol te vragen van partners als scholen en jongerenwerk denken we ook budgetneutraal hierop een intensivering te kunnen realiseren. Zo werken we bijvoorbeeld aan een nieuwe, gezamenlijke opdracht voor het jongerenwerk en meer samenwerking met scholen. Het blijft echter werken aan een 'majeure uitdaging' met 'minimale middelen'. De zoektocht naar aanvullende financiering, vanuit het programma Stedelijke Vernieuwing of elders, blijft van belang vooral voor de extra inzet van jongerenwerk in kwetsbare wijken om verdere escalatie te voorkomen.

Grote groep jongeren met messen en hamer uit metro in Schiedam gehaald

De politie heeft woensdagnacht rond 20:30 uur een groep van zestien jongeren gefouilleerd op metrostation Schiedam. Ze waren vlak daarvoor uit een metro gehaald. De jongeren hadden tal van wapens bij zich, waaronder acht messen en een klauwhamer. Drie jongeren in de leeftijd van 14 tot 17 jaar zijn aangehouden.

De jongeren waren op station Olijkt ingestapt, waar ze zouden zijn geweest voor een confrontatie met een andere groep. Mogelijk heeft die te maken met de steekpartij dinsdagavond bij een fastfoodrestaurant op het Kruisplein in Rotterdam. De politie kan dit niet bevestigen.

[Lees ook: Jongen \(16\) raakt zwaargewond bij steekpartij vlakbij Rotterdam Centraal](#)

Vanwege de actie moest de metro geruime tijd wachten op station Schiedam. De politie heeft de metro eerst uitgezakt op zoek naar mogelijke wapens. Daarna kon hij weer doortijden.

Bericht site RTV Rijnmond 26 februari 2021 over messenproblematiek

Jongeren in de wijk – vs- georganiseerde criminaliteit

In 2021 voert Bureau Beke in opdracht van de Schiedamse Driehoek een onderzoek uit in de wijk Nieuwland naar de manier waarop jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit op straat zich verhoudt tot zogenaamde 'bovenlokale netwerken'. Oftewel: tot georganiseerde (drugs)criminaliteit. Hoewel de analyse op het moment van schrijven nog niet af is zijn de eerste resultaten verontrustend. Het is zeer aannemelijk dat veel van deze jongeren, soms zo oud als veertien, in relatie staan tot serieuze criminaliteit. Jongerenwerkers op straat geven ook aan zich zorgen te maken om de kring van jongeren kinderen (10 tot 12 jaar oud) die een voorbeeld neemt aan het gedrag van oudere kinderen. De rapportage wordt eind van de zomer verwacht en zal beschikbaar worden gemaakt. Op basis van de eerste bevindingen verwachten we dat de driehoek zal vragen om zowel repressief als preventief op deze groep jongeren in te zetten. Met de huidige beschikbare middelen is een intensivering echter niet mogelijk.

Wij willen dat jongeren in Schiedam veilig opgroeien en hun potentieel ten volle kunnen benutten. Dit werken we uit aan de hand van vijf pijlers:

Versterken beschermende factoren

- Goede start. Een goede start voor kinderen en jongeren heeft een preventief effect waardoor we uiteindelijk minder jongeren in de criminaliteit terecht zien komen. Anders gezegd: de investeringen in de voorkant (scholing, bestrijden van taalachterstand, opvoedingsondersteuning, etc.) 'verdienen zich terug in de achterkant'. Hoewel het mandaat hiervoor in eerste instantie bij het Sociaal Domein ligt, kan Team Veiligheid hieraan bijdragen door analyses te leveren en goede voorbeelden uit het land te verzamelen.

- Weerbaarheid en bewustwording. Hier ligt een actieve taak voor Team Veiligheid. In samenwerking met o.a. scholen en ouders willen we de weerbaarheid van kinderen en jongeren vergroten. Dit doen we steeds thema-gericht. Online veiligheid maakt hier een belangrijk deel van uit. Ook het werken met rolmodellen maakt hier deel van uit.

Verkleinen risico-factoren

- Aanpak overlast op straat. Door het voortzetten van de hotspot-samenwerking tussen politie, jongerenwerk en toezicht en handhaving houden we overlast op straat in beeld en kunnen we grenzen stellen waar nodig.
- Gerichte aandacht voor risico-jongeren. Jongeren experimenteren met grenzen en gedrag en door vroegtijdig in te grijpen kan vaak erger worden voorkomen. Jongeren die door vrienden, gedrag, of door eerste delicten extra risico dreigen te lopen om in de criminaliteit te belanden krijgen daarom extra begeleiding om op het juiste pad te blijven.
- PersoonsGerichte Aanpak jeugdige daders. In samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis werken we aan een nieuw perspectief en voorkomen van terugval.

6.2 Preventie: een goede start voor alle Schiedamse jeugd

De criminologen Spapens en Bruijnsma stellen dat te vaak het beeld wordt geschetst dat jongeren actief worden 'gerekruteerd' voor de misdaad. Hoewel dit zeker ook voorkomt, is er vaker sprake van een stapeling van kwetsbaarheden ⁷:

- Allereerst het niveau van de *persoon* zelf. Risico's volgen uit probleemgedrag, middelen gebruik, psychische problemen etc. Maar ook uit life events, een onveilige thuissituatie, of het verlangen naar acceptatie door een groep.
- Andere kwetsbaarheden kunnen liggen in de *omgeving*. Denk aan een wijk of sociale omgeving waarin sprake is van een parallelle samenleving, met eigen normen. Het NJI heeft onderzoek gedaan naar de beschermde factoren voor een positieve ontwikkeling van jongeren; veel hiervan hadden betrekking betrokkenheid en waardering voor positief gedrag.
- Ook *gelegenheid* tot criminaliteit is een belangrijke factor. Kennissen in de wietteelt en de sociale acceptatie hiervan kan maken dat de instapdrempel tot criminaliteit erg laag wordt.
- Tenslotte zijn *ontmoetingsplaatsen* van belang. Bepaalde locaties zijn sleutelplaatsen die een sociale betekenis hebben in het criminele circuit, denk aan (vecht) sportscholen, theehuizen, coffeeshops of voetbaltribunes.

In onderstaand schema geven we de voorgestelde inzet vanuit Team Veiligheid weer:

⁷ Instromen in ondermijnende misdaad, kennisdocument (vroeg)signalering van jonge instromers in criminele netwerken. Toine Spapens, Monique Bruijnsma, Rik Ceulen, Tilburg University

	<u>Persoonsniveau</u> * Vaardigheden en gedrag * Life events * Behoeftte aan een alternatieve familie	→ weerbaarheid, bewustwording → coaching, aanpak kwetsbare groepen → inzet positieve rolmodellen
	<u>Omgeving</u> * Gesloten subcultuur * Ervaren sociale uitsluiting	→ betrekken ouders → maatschappelijk tegenoffensief → aanpak overlast
	<u>Gelegenheidsstructuren</u> * Lage instapdrempel, bijv. hennep * In contact komen met criminaliteit	→ aanpak risico-jongeren en <i>first offenders</i> → weerbaarheid vergroten → aanpak ondermijning, zie H5
	<u>Ontmoeten</u> * face-to-face contacten * sleutelplaatsen	→ persoonsgerichte aanpak → outreachend jongerenwerk → aanpak ondermijning, zie H5

Beschermende factoren op persoonsniveau

In de eerste plaats ligt er op het gebied van preventie dus een belangrijke rol bij de gemeente bij het verbeteren van sociaal-economische en sociale situatie van jongeren in Schiedam. Hoe minder stress en problemen thuis, hoe beter het met de meeste jongeren zal gaan. Het programma Stedelijke Vernieuwing biedt een kans om vanuit het sociale domein extra te investeren in de meest kwetsbare wijken. Maar ook het nieuwe MVS-jeugd model - waarin preventie voorop staat - is hierin belangrijk. In de nieuwe integrale opdracht voor het jongerenwerk (waarin het sociaal domein, wijkzaken en veiligheid gezamenlijk opdrachtgever zijn) wordt er veel aandacht besteed aan de aanpak van risico-jongeren. Op die manier kunnen we groepen kwetsbare jongeren (die juist bij veiligheid in beeld komen) onder de aandacht brengen en houden bij het jongerenwerk en eventuele hulpverleners. Verder brengen we geschikte interventies en ervaringen van andere gemeenten in beeld om ouderbetrokkenheid bij juist deze kwetsbare groepen te vergroten. Een voorbeeld hiervan is de interventie Ouders Tegendraadse Jeugd. Tenslotte bekijken we samen met het sociaal domein hoe er vanuit het jongerenwerk meer met positieve rolmodellen onder jongeren kan worden gewerkt. Gezien het huidige gebrek aan middelen kan hier echter beperkt op worden ingezet.

Het beïnvloeden van de omgeving

Hiervoor zetten we vanuit team Veiligheid in op het aanpakken van overlast en verloedering (ook dit is werken aan normherstel). En we betrekken ouders en buurtgenoten bij de sociale veiligheid in de buurt. Dit gaan we doen in samenwerking met het welzijnswerk, toezicht en handhaving en het sociaal domein. Het programma Stedelijke Vernieuwing biedt een kans om in -in elk geval- Nieuwland en Oost te werken aan een veel breder maatschappelijk tegenoffensief waarin alle partijen (gemeente, partners, ondernemers, en ouders) zich inspinnen om jongeren 'erbij te houden'. Dit kan bestaan uit taalonderwijs, meer aandacht voor talentontwikkeling, sporten, extra stagekansen etc.

Structuren en ontmoetingsplaatsen

Vanuit de aanpak ondermijning wordt gewerkt aan het tegengaan van gelegenheidsstructuren in de wijk en ontmoetingsplaatsen. Zonder een gerichte aanpak op sleutelfiguren, facilitators en *rising stars* blijft een preventieve aanpak immers dweilen met de kraan open. De aanpak ondermijning wordt verder uitgewerkt in Hoofdstuk 5. In de volgende paragrafen gaan we specifiek in op de het vergroten van de weerbaarheid van jeugd, de aanpak van risico-jongeren en jeugdcriminaliteit.

6.3 Vergroten weerbaarheid jongeren

Wanneer we spreken over het vergroten van de weerbaarheid van jongeren tegen onveiligheid hebben we het over thema's als veilig omgaan met social media en omgaan met groepsdruk. Maar ook over de verleidingen van de straat: het dragen van messen, money-muling of betrokkenheid bij bijvoorbeeld de handel in drugs. In 2021 brengen we samen met Schiedamse scholen in beeld wat er al gebeurt rondom sociale veiligheid binnen de scholen, en waar nog behoefte aan is. Op basis hiervan stellen we een plan op voor het vergroten van sociale veiligheid en weerbaarheid van jongeren. We sluiten daarbij steeds zoveel mogelijk aan op de initiatieven die er al zijn. Hierover stemmen we af met individuele scholen en met de Strategische Educatie Agenda. In eerste instantie richten we ons hierbij op leerlingen en professionals binnen scholen (onderwijzers, jongerenwerk, zorg-teams). We richten ons daarbij op leerlingen van zowel Voortgezet Onderwijs als Primair Onderwijs. In tweede instantie willen we ook ouders op deze wijze betrekken. Ook het jongerenwerk en de WijkOndersteuningsTeams zullen hierbij worden betrokken. Vanuit de Samen Schiedam-tafel Opgroeien bijvoorbeeld is er ook inzet op weerbaarheid vanuit verschillende partners. Ook Minters geeft trainingen gericht op weerbaarheid. Veiligheid en het sociaal domein zullen hierin actief samenwerken om het bereik zo groot mogelijk te maken en ook juist die ouders en jongeren te bereiken die dit het meeste nodig hebben.

In de huidige situatie kan er alleen worden samengewerkt op basis van bestaande middelen. Dit betekent dat het niet mogelijk is om een grootschalig aanbod kosteloos aan scholen aan te bieden, of om extra professionals in te zetten. Onze ambitie is om veel méér te doen, vooral in de samenwerking met scholen. Dit kan door extra lesprogramma's aan te bieden en extra uren jongerenwerk en opbouwwerk beschikbaar te stellen om jongeren en hun ouders buiten schooltijd maar vanuit school te bereiken. Per school zal het maatwerk zijn om te bepalen waar de grootste winst kan worden gemaakt. Met de middelen van Stedelijke Vernieuwing zou dit in elk geval in de meest kwetsbare wijken mogelijk worden. In de tussentijd zetten wij in elk geval in op de volgende thema's:

Online veiligheid

In de leefwereld van jongeren is er nauwelijks nog een verschil tussen online en offline. Hoewel de online wereld enorme kansen biedt, brengt het ook risico's met zich mee. Te meer daar volwassenen in de omgeving van de jongere vaak maar nauwelijks in staat zijn mee te kijken en waar nodig bij te sturen. Door het aandragen van interventies voor zowel de basisschool (het spel Hackshield bijvoorbeeld) als de middelbare school willen we scholen ondersteunen om hun leerlingen op dit vlak weerbaar te maken.

Plaatje uit game HackShield waar kinderen worden opgeleid tot 'cyber agent'

Weerbaarheid tegen criminaliteit

Meer in het algemeen is het belangrijk dat kinderen en jongeren leren om hun eigen grenzen te bewaken en weten hoe zij 'nee' kunnen zeggen tegen criminaliteit. Zo zijn er bijvoorbeeld Politiekids; kinderen uit groep 5 en 6 van lagere scholen in Schiedam die de politie komen mee helpen. Voor oudere basisschoolleerlingen kijken we naar het project Kapot Sterk waar eerder in Utrecht met veel succes is gewerkt. Voor middelbare scholieren kijken we naar het initiatief LeerlingAlert, waarin leerlingen aan de hand van praktijkvoorbeelden leren hoe zij mogelijk interessant zijn voor criminelen en wat hiervan de gevolgen kunnen zijn. In Midden-Nederland wordt hier door veel scholen met veel enthousiasme aan gewerkt.

Het omgaan met messen

Een actuele vraag is het omgaan met wapenbezit. Ook landelijk is er veel aandacht voor dit probleem. Zo is er eind 2020 een actieplan 'wapens en jongeren' opgesteld. Veel van de maatregelen hieruit worden al in Schiedam ingezet, zoals bewustwording op scholen via Halt, een hechte samenwerking tussen jongerenwerk en de politie zodat er effectief kan worden ingespeeld op signalen en de inzet van de Last onder Dwangsom. Bij het preventief fouilleren in de risicogebieden worden ook nog steeds met enige regelmaat wapens onder jongeren gevonden. In 2021 zal verder worden gewerkt aan met name de preventieve maatregelen; hoe kun je via bijvoorbeeld campagnes (in samenwerking met de gemeente Rotterdam) jongeren op dit onderwerp bereiken. Ook zal er worden mee gewerkt aan een regionale wapen-inlever-actie.

Samenwerking school- gemeente – politie

Vanuit het convenant School en Veiligheid wordt gewerkt aan goede samenwerking tussen politie, gemeente en school. In de ideale situatie is dit convenant niet meer dan een papieren achtergrond van een warme samenwerking, waarbij een wijkagent regelmatig een kop koffie komt drinken op school en alle partijen elkaar weten te vinden. Zulke relaties verlagen de drempel om zorgen te delen en helpen onderwijsprofessionals om alert en op de hoogte te blijven. Zo zijn er in 2020 en 2021 bijvoorbeeld op een aantal scholen kluisjescontroles uitgevoerd, waarna niet alleen de politie maar ook het jongerenwerk in de klas kwam om met de jongeren te spreken over veiligheid. Voor dergelijke initiatieven is eerst nodig dat partijen elkaar kennen en vertrouwen. In de praktijk verschilt deze situatie per school. Zolang een extra inzet van menskracht (politie, gemeente, professionals op het snijvlak van zorg en onderwijs) niet mogelijk is, zetten we in op in elk geval regelmatige uitwisseling. Via de Strategische Educatie Agenda wordt regelmatig in beeld gebracht op welke onderwerpen er behoefte is aan verdere samenwerking. Gezien het beschikbare budget zal de financiering van extra lessen of interventies (waar die nodig is) veelal door de school moeten worden gedragen. Of de school en Team Veiligheid gaan samen op zoek naar externe middelen.

Het programma Stedelijke Vernieuwing biedt mogelijkheden om de centrale plaats die scholen in de wijken innemen verder te benutten. De school is tenslotte de plaats waar jongeren, ouders en professionals samen komen. In samenwerking met het sociaal domein zal worden bekeken hoe bijvoorbeeld via de inzet van extra jongerenwerkers hierop kan worden voortgebouwd.

6.4 Gerichte inzet op risico-jongeren

Jongeren in kwetsbare wijken komen vaak in aanraking met negatieve rolmodellen. De huidige straatcultuur geeft criminaliteit en geweld vaak een bepaalde glamour mee, en straalt uit dat dit de snelste (en soms enige weg) tot succes is voor jongeren uit een 'slechte' wijk. Om dit tegen te gaan en jongeren perspectief te bieden zijn positieve rolmodellen op school en vooral ook op straat nodig.

Daarom wordt er vanuit veiligheid veel gesproken met het sociaal domein om de inzet van jongerenwerk met name in kwetsbare buurten te intensiveren. In Nieuwland is er 2019 een alternatieve aanpak gestart waarbij er proactief contact wordt gemaakt met jongeren die door hun gedrag negatief opvallen bij politie of jongerenwerk. Vanuit het vrijwillig kader wordt er dan een persoonsgerichte aanpak opgestart om de jongeren uit de criminaliteit te houden. Deze zal worden voortgezet. Met het oog op het huidige budget is het niet realistisch om deze naar andere wijken uit te breiden, vóórdat de middelen van Stedelijke Vernieuwing kunnen worden ingezet.

Ook de gewenste intensivering van jongerenwerk in kwetsbare buurten is met de huidige middelen niet mogelijk. Hoewel de problematiek van jongeren in Schiedam vergelijkbaar is met die in Rotterdam hebben wij minder middelen tot onze beschikking, in elk geval zolang de middelen vanuit Stedelijke Vernieuwing nog niet beschikbaar zijn. Door het formuleren van een gezamenlijke opdracht vanuit het sociaal domein en Team Veiligheid voor het gehele jongerenwerk winnen we wél aan focus en verwachten we dat de samenwerking van jongerenwerkers onderling fors zal verbeteren. Daarnaast gaan we samen met de collega's van Sport en Bewegen onderzoeken hoe we via sport méér kwetsbare jongeren kunnen bereiken. Een team, vereniging of coach kan tenslotte een bepalende rol spelen in de omgeving van de jongere. Voor de intensivering van het aantal uren zijn we afhankelijk van de middelen van Stedelijke Vernieuwing.

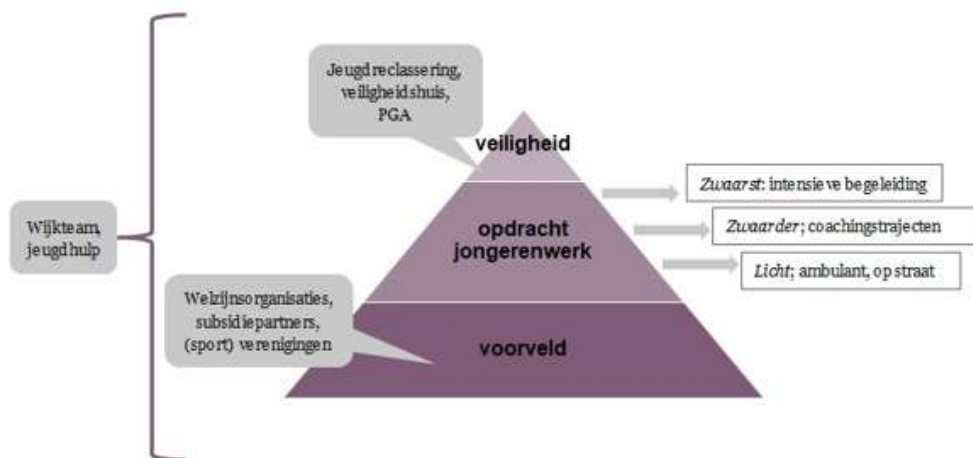
Naast de inzet op jongeren, willen we ook ouders van risico-jongeren betrekken in de aanpak van deze problematiek. Waar nodig doen we dit door hun rol als opvoeders te versterken, bijvoorbeeld in samenwerking met het WijkOndersteuningsTeams. Maar we vragen ouders (en andere buurtgenoten) ook hoe zij kunnen helpen de norm in de wijk te herstellen. Het project 'onwijze moeders' in Rotterdam is een inspirerend voorbeeld. Samen met het jongerenwerk en welzijnswerk en het sociaal domein zullen we bekijken op welke wijze wij ook Schiedamse ouders kunnen betrekken bij de veiligheid in de buurt.

Een bijzondere vorm van gerichte inzet op risico-jongeren tenslotte is de aanpak Vroegsignalering. Deze aanpak, die zich vooral richt op jongeren onder de twaalf en waarbij intensief wordt samengewerkt met scholen, zal vanuit het sociaal domein en de WOTs worden voortgezet.

Een integrale opdracht voor het jongerenwerk

In 2021 werken het sociaal domein, veiligheid en wijkzaken een nieuwe, integrale opdracht voor het jongerenwerk uit. Het jongerenwerk heeft als kerntaken het begeleiden van jongeren naar volwassenheid (perspectief bieden, maar ook begrenzen); het verstevigen van het pedagogisch klimaat in de buurt; en preventie. Dat wil zeggen: voorkómen van criminaliteit, radicalisering en schooluitval. Het jongerenwerk richt zich daarbij op meiden en jongens tussen de 12-23 die het risico lopen op een minder positieve ontwikkeling.

Onderstaande figuur geeft goed weer hoe wij de rol van het jongerenwerk zien ten opzichte van andere partijen. We willen daarbij dat jongeren zich in deze piramide zoveel mogelijk naar beneden (richting het voorveld) en zo min mogelijk omhoog bewegen (waar de complexe casuïstiek in zware zorg of veiligheid belandt).

Het eerste kader voor deze opdracht wordt uitgewerkt aan de hand van 6 leidende principes:

Leidende principes jongerenwerk:

- Uitgaan van de mogelijkheden van alle jongeren
- Zijn waar de jongeren zijn (school, straat, online)
- Begeleiden vanuit de leefwereld van de jongere
- Systeemgericht werken (broers, zusjes, familie in beeld)
- Slim samenwerken in de keten (samenwerking oa WOTs, leerplicht, veilig)
- Grenzen stellen en kansen bieden (rolmodellen, weerbaarheid, aanpak overlast)

6.5 Persoonsgerichte aanpak Jeugdcriminaliteit

Het Team PersoonsGerichte Aanpak stelt een maatwerk aanpak vast voor jongeren die een crimineel feit hebben gepleegd. Waar vroeger hierbij de focus lag op jongeren die in het Zorg- en Veiligheidshuis worden besproken (de zwaardere categorie) wordt nu ook meer ingezet op first offenders. Lichtere overtredingen worden afgedaan met een Halt-straft en waar nodig worden trajecten van PakJeKans ingezet. In de toekomst zal de PersoonsGerichte Aanpak van jongeren plaatsvinden vanuit het PGA-team dat in 2021 is gestart. De uitkomsten van het onderzoek van Bureau Beke zullen nuttige input vormen voor de aanpak van onder andere *rising stars* en *facilitators*. Mogelijk zal een vergelijkbare analyse later samen met de politie ook voor andere wijken worden gedaan.

6.6 Tenslotte: aanpak overlast op straat

De hotspot-aanpak wordt voortgezet zoals deze de afgelopen jaren is ontwikkeld. In de hotspot-aanpak werken ambulant jongerenwerkers, jeugdboa's en wijkagenten samen om overlast in beeld te brengen en effectief aan te pakken. De ene keer is het voldoende om contact te maken met een groep en hen wellicht uit te nodigen bij wat activiteiten van het jongerenwerk, de andere keer moet er meer normerend of zelfs repressief worden opgetreden. Wanneer de partners uit het hotspot-overleg dit noodzakelijk achten, wordt er onder regie van de gemeente een zogenaamde 'geprioriteerde aanpak' opgezet (voorheen; Beke-aanpak). Dit betekent dat er aan de lokale driehoek (overleg burgemeester, officier van justitie en teamchef politie) wordt gevraagd in te stemmen met een aanpak waarin persoonsgegevens worden gedeeld en de betrokken jongeren een persoonlijk plan van aanpak krijgen.

6.7 Samenhang

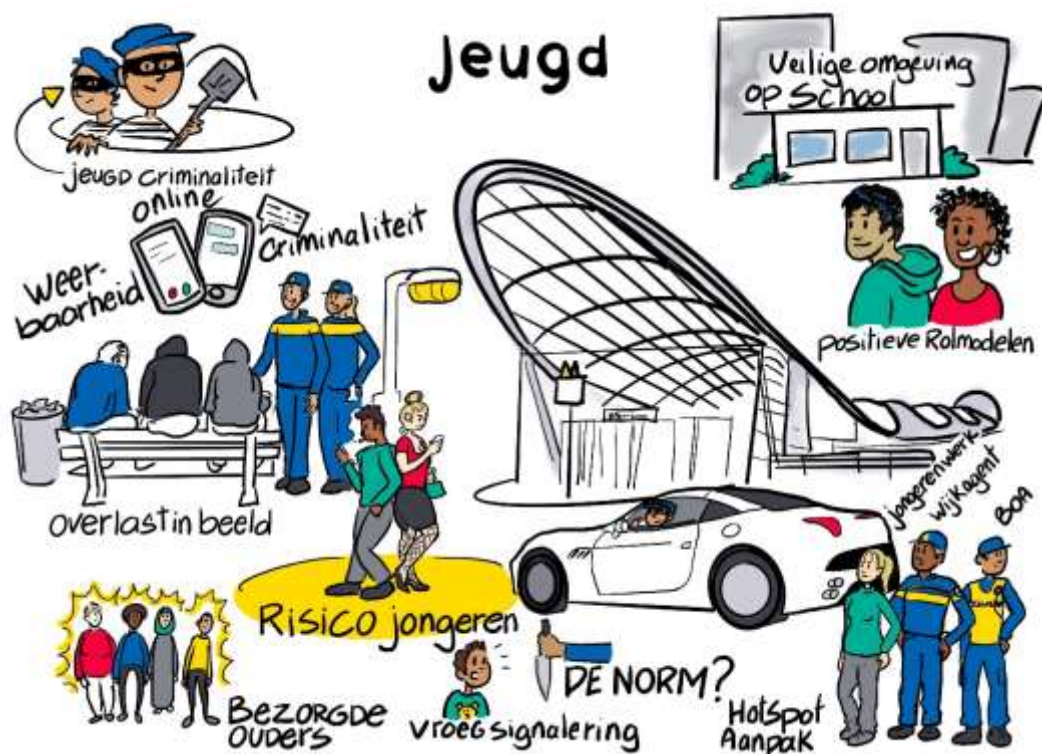
In 2021 wordt samen met het Sociaal Domein gewerkt aan een nieuwe opdracht voor het jongerenwerk in de stad. De zichtbare aanwezigheid in kwetsbare wijken, het ondersteunen van risico-jongeren en het vergroten van de weerbaarheid van jongeren tegen criminaliteit maken hiervan integraal onderdeel uit. Het bieden van perspectief aan jongeren staat centraal, en waar nodig wordt begrenzend opgetreden. De aanpak in Nieuwland is gefinancierd met een bijdrage van wijkzaken tot eind 2021, deze gaat daarna door binnen de opdracht van het jongerenwerk. In de werkgroep Sociale Veiligheid van de Strategische Educatie Agenda brengen we samen met scholen in beeld welke uitdagingen er spelen en welke oplossingen mogelijk zijn. We willen hier samen met de scholen en hun partners programma's voor ontwikkelen en bestaande programma's verder uitbouwen. Hiervoor zullen we gebruik maken van goede ervaringen die al in andere delen van het land zijn opgedaan. De thema's 'Zorg en veiligheid' en 'Jeugd en Veiligheid' worden met het Sociaal Domein verder uitgewerkt in één gezamenlijk uitvoeringsplan.

6.8 Scenario's

- 1) De huidige inzet op jongeren wordt verminderd waarbij we terug gaan naar de wettelijk taken en alleen reageren op signalen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit. We werken niet langer proactief en kunnen niet verder bijdragen aan weerbaarheid van jongeren tegen criminaliteit. Dit scenario is gezien de huidige (en toenemende) problematiek absoluut onwenselijk en dit stellen wij dan ook niet voor.
- 2) Het huidige beleid wordt voortgezet waarbij in de aanpak van risico-jeugd effectiviteitswinst wordt geboekt door samenwerking met het Team PersoonsGerichte Aanpak en de vernieuwde opdracht aan het jongerenwerk. Waar mogelijk wordt extra aandacht besteed aan de weerbaarheid van jongeren en samen met het sociaal domein bekijken we hoe we jongeren eerder kunnen bereiken. Dit is het scenario dat we u willen voorstellen.
- 3) De inzet wordt geïntensiveerd met méér ambulante jongerenwerkers op straat in de kwetsbare wijken zodat jonge aanwas kan worden tegengegaan. Daarnaast vormen we een breed offensief waarbij we samen met scholen en in de wijken werken aan een veilige omgeving en het weerbaar maken van jongeren tegen criminaliteit. Op basis van de gesprekken die we hebben gevoerd blijkt dat een dergelijke intensivering niet mogelijk is zonder inzet van extra middelen.

Voorgesteld scenario Jeugd en veiligheid: scenario 2

Wij kiezen voor scenario 2 van wege de op dit moment beschikbare middelen, maar we hebben de ambitie om zo snel als mogelijk een intensivering naar scenario 3 te realiseren. Hierbij kijken we niet alleen naar additionele middelen uit het programma Stedelijke Vernieuwing, maar ook naar andere externe bronnen of bestaande mogelijkheden binnen het gemeentelijk budget.

7 Aanpak ondermijning

Er is steeds meer aandacht voor de bestuurlijke mogelijkheden in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Als gemeente willen we er, binnen de eigen bevoegdheden, alles aan doen om te voorkomen dat georganiseerde criminaliteit wordt gefaciliteerd. De afgelopen jaren is een stevige bestuurlijke aanpak ondermijning neergezet. Dit is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma bestuurlijke aanpak ondermijning. Het Uitvoeringsprogramma zullen we eind 2021 actualiseren. De aanpak van ondermijnende criminaliteit kent drie pijlers, namelijk de bestuurlijke aanpak van de criminaliteit, het bevorderen van de bestuurlijke en ambtelijke integriteit en het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid.

Te bereiken trends Ondermijning:

- **Weerbaarheid en normherstel:** ook in kwetsbare wijken wordt criminaliteit steeds minder gezien als 'iets dat erbij hoort'
- **Meer bewoners vertrouwen de gemeente en werken samen om criminaliteit aan te pakken**
- **Weerbaarheid tegen cybercriminaliteit is vergroot.**

7.1 Aanpak ondermijning

De bestuurlijke aanpak van ondermijning bestaat uit een gebiedsgerichte aanpak en een themagerichte aanpak.

Gebiedsgerichte aanpak

De aanpak in de Spaanse Polder en de 's-Gravelandsepolder gaan we ook toepassen in Nieuw-Mathenesse. Voor de herontwikkeling van Nieuw-Mathenesse is een vergelijkbare aanpak nodig als voor het Schiedistrict. De vestigingsvergunning wordt toegepast op autoverhuurbedrijven in de Spaanse Polder/ 's-Gravelandsepolder. We willen dit ook toepassen op individuele panden en op de hele autobranche. Ook in andere delen van de stad vraagt de aanpak van ondermijning aandacht. We richten ons daarbij met name op de wijk Nieuwland. In deze wijk is het nodig om de komende jaren een gezamenlijke aanpak uit te voeren op het voorkomen en bestrijden van crimineel vastgoed, een persoonsgerichte aanpak op jongeren en een strafrechtelijke aanpak op criminele netwerken.

Themagerichte aanpak

Jongeren die kwetsbaar blijken te zijn voor de verleiding van georganiseerde criminaliteit geven we extra aandacht. Dit om nieuwe aanwas te voorkomen. In Nieuwland zijn voorbereidingen getroffen voor een persoonsgerichte aanpak van een aantal jongeren die betrokken zijn geweest bij overlast en/of criminaliteit. Er is een extra jongerenwerker aangetrokken om deze aanpak tot uitvoering te brengen. Deze aanpak is nu gefinancierd uit tijdelijke gelden, maar vraagt om voortzetting en verbreding. Daarnaast ontwikkelen we in Nieuwland een aanpak op crimineel vastgoed en op criminele netwerken en criminele sleutelobjecten.

Het prostitutiebeleid is recent geactualiseerd. Hierbij staan openbare orde en leefbaarheid en het bestrijden van mensenhandel centraal. Zo wordt gestreefd naar een beheersbare vergunde sector, waarbij illegale prostitutie wordt aangepakt. De uitwassen van het prostitutiebeleid zijn onderdeel van de aanpak van ondermijning.

Outlaw Motorgangs (OMG's) hebben een belangrijke rol in de georganiseerde criminaliteit. Regionaal is er een handhavingsbeleid vastgesteld om dit op een eenduidige manier aan te pakken. Dit hebben we onder andere vertaald in een color-verbod in de APV, controles in de horeca om de invloed van OMG's daar te beperken / te voorkomen en een goede informatiepositie om te voorkomen dat OMG's zich in de gemeente vestigen of legale structuren gebruiken voor criminele activiteiten. We passen het Bibob-beleid toe op alle beleidsvelden in Schiedam.

“De grote sommen geld die worden verdiend met drugscriminaliteit maken van criminele netwerken een lokale machtsfactor. Sinds de jaren negentig zijn omzet, schaal en professionaliteit van drugsnetwerken toegenomen. Dit resulteert in parallelle structuren met een alternatieve lokale economie die tot op zekere hoogte publieke functies overneemt.”

P.G.A. Noordanus, een Pact voor de Rechtsstaat

7.2 Bevorderen integriteit

Bestuurlijke en ambtelijke integriteit is een voorwaarde voor een gemeente die een stevige positie in de samenleving inneemt. Een succesvolle aanpak van de ondermijnende criminaliteit begint bij een integer en weerbaar lokaal bestuur en ambtenarenapparaat. Bij de bestuurders en gemeenteraad gaat het om transparantie, helderheid en de weerbaarheid tegen bedreigingen, maar ook om bewustwording van de problematiek die speelt. Net als bij de huidige raad, zullen we na de gemeenteraadsverkiezingen de nieuwe gemeenteraad actief informeren over de ondermijnende criminaliteit, het voorkomen van vermenging van de boven- en onderwereld en de risico's die raadsleden en bestuurders kunnen lopen. De jaarlijkse bijeenkomsten met de gemeenteraad over ondermijning worden voortgezet. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) heeft een expertteam opgericht in samenwerking met Avans Hogeschool om zo een bijdrage te kunnen leveren aan de weerbaarheid van de lokale politiek tegen ondermijnende criminaliteit en georganiseerde misdaad. Indien nodig zullen we in concrete gevallen advies vragen aan het expertteam.

In de ambtelijke organisatie moeten medewerkers zich bewust zijn van de problemen die spelen in de gemeente. Medewerkers van onder andere vergunning- en subsidieverlening, vastgoed, projecten, KCC en Economische Zaken vervullen (in potentie) kwetsbare posities. We bieden Bewustwordingstrainingen aan binnen de ambtelijke organisaties om kennis en inzicht te vergroten. Dit doen we de komende jaren in een continu proces, zodat de organisatie op dit thema bij de les blijft en de interne weerbaarheid versterkt wordt. Binnen onze ambtelijke organisatie hebben we een coördinatiepunt voor integriteit. Dit coördinatiepunt valt onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris en onderzoekt eventuele integriteitsschendingen binnen onze organisatie.

7.3 Versterken weerbaarheid

De weerbaarheid van bewoners, ondernemers en wijken zal de komende jaren een belangrijk onderdeel van de aanpak zijn, naast het daadwerkelijk aanpakken van de verschillende vormen van ondermijning. Daarvoor willen we bevorderen dat er sociale interventies plaatsvinden om excessen te voorkomen en signalen vroegtijdig te melden bij gemeente, politie en woningstichting. Hiervoor ontwikkelen we gerichte communicatie voor specifieke doelgroepen. Ervaringen die we hebben met het ondernemersdiner in de Spaansepolder en 's Gravelandsepolder gebruiken we hierbij. Weerbaarheid heeft ook te maken met meldingsbereidheid. Als bewoners en ondernemers signalen herkennen, kunnen zij hier ook melding van maken. Dit vraagt van ons als gemeente en van de betrokken partners om een duidelijke en zichtbare reactie.

Meldingsbereidheid in Schiedam

De afgelopen jaren hebben we ervaren dat Schiedammers moeite hebben met het melden van vormen van ondermijning.

In de eerste helft van 2021 heeft op ons verzoek een student van EUR voor haar afstudeerscriptie criminologie onderzoek gedaan naar meldingsbereidheid in Schiedam. Zij heeft hierbij met name gekeken naar ondermijnende criminaliteit. Het blijkt dat de meldingsbereidheid hoog is. Dit komt echter niet terug in daadwerkelijk meldgedrag. Veel inwoners zien signalen van ondermijning, maar minder dan de helft maakt hier melding van. Inwoners zijn bang om andere buurtbewoners vals te beschuldigen of “hebben er zelf geen last van”. Om de meldingsbereidheid te vergroten is het van belang dat bewoners en ondernemers niet alleen de signalen herkennen, maar ook de ernst en impact van ondermijning gaan inzien. Ook zijn mensen die wél gemeld hebben vaak niet tevreden over de afhandeling van de melding. Omdat er geen terugkoppeling geweest is of omdat na de melding geen (zichtbare) actie ondernomen is door de politie of gemeente. Een negatieve meldervaring verkleint de kans op melden in de toekomst en verlaagt het vertrouwen in instanties. Om verkeerde verwachtingen tegen te gaan is het belangrijk om de meldprocedure inzichtelijk te maken en ervoor te zorgen dat men de waarde van een melding gaat inzien. Het is een belangrijk puzzelstukje in een breder geheel. Ten slotte moet (anoniem) melden zo eenvoudig mogelijk gemaakt worden omdat op dit moment nog niet iedereen weet hoe vermoedens van ondermijning gemeld kunnen worden.

7.4 Cybersecurity

We leven in een informatie- en netwerksamenleving die steeds complexer wordt. Digitalisering is hiermee allang geen ICT-vraagstuk meer. Als gemeente nemen we daarin onze verantwoordelijkheid. Niet alleen door zelf veilig te werken, maar ook door bewoners en ondernemers te ondersteunen. Trends vanuit onder andere de politie tonen aan dat er een toename is van het totaal aantal cybercrimeregistraties. Door de komende jaren meer aandacht te besteden aan cybercrime en cyberveiligheid creëren we meer bewustwording onder de inwoners waardoor de kans op slachtofferschap kan worden verkleind. De focus ligt hierbij op verschillende groepen, namelijk: kinderen, senioren en hun kringen (25-60 jaar) en ondernemers. Bewustwording en kennis delen staat centraal in de aanpak. We sluiten aan bij partners zoals de VNG (cybersecurity toolkit voor ondernemers), de VeiligheidsAlliantie Rotterdam (VAR) (bewustwording, ondernemers, bewoners en jongeren) en bij initiatieven zoals de campagne Digitaal Veilig in de week

van de veiligheid. De Veiligheidsregio Rijnmond neemt vanaf 2021 deel aan de stichting FERM die zich richt op cybersecurity in het havengebied en bij de industrie.

We willen op een aantal manieren bewustwording creëren:

- Informatie over vormen van cybercrime, tips en tricks en meldpunten plaatsen we op de site van de gemeente;
- We maken een korte, overzichtelijke informatiebrief die verspreid kan worden onder de senioren;
- We maken een lesbrief die het gesprek over cybercrime en cyberveiligheid kan starten die we in ieder geval via de sociale media kanalen verspreiden;
- Kinderen leren over cybercrime en cyberveiligheid door middel van de game 'Hackshield' (zie hiervoor ook het hoofdstuk Jeugd);
- We zijn samen met de politie in gesprek met meerdere VO scholen over sociale veiligheid, waar cyber ook onder valt. We maken een inventarisatie van wat scholen al doen op het gebied van sociale veiligheid en waar nog extra aandacht aan besteed moet worden. We houden een overzicht bij van bestaande materialen en programma's op het gebied van cybercrime die scholen kunnen gebruiken (als zij nog tekort komen op het gebied van cybercrime);
- Ondernemers krijgen informatie over de risico's die zij lopen. Hierbij maken we gebruik van bestaande materialen.

De raad heeft de wens uitgesproken om geïnformeerd te blijven over aard en omvang van cybercrime. Samen met de VAR gaan we onderzoeken hoe we deze cijfers mee kunnen nemen in het halfjaarlijkse veiligheidsbeeld. Ook gaan we een analyse maken om te zien hoe we het beste de regionale bewustwordingscampagnes kunnen faciliteren, wat we lokaal kunnen opzetten en wat we regionaal moeten doen.

7.5 Samenhang

De aanpak van ondermijning kan alleen als dat in samenhang met alle domeinen gebeurt. Er is samenhang met de ontwikkeling van Schiedistrict en Nieuw Mathenesse. Daarnaast is ondermijning een onderdeel van het Programma Stedelijke vernieuwing. Met het Sociaal Domein zijn er linken naar jongerenwerk, onderwijs en participatie. Ook is er samenhang met de herontwikkeling Parkweg, Groenoord en andere projecten die in de stad worden opgezet. Binnen de organisatie krijgt ondermijning brede aandacht door meer awareness van medewerkers te creëren voor de risico's die we ook als organisatie lopen. Voor het bedrijventerrein 's Gravenland/Spaanse polder zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een eerste ster Keurmerk Veilig Ondernemen.

Bij de aanpak van illegale prostitutie werken we samen met het Sociaal Domein om zorg te geven aan prostituees die slachtoffer zijn van mensenhandel en uitbuiting.

We leven als stad niet op een eiland. Er is uitwisseling van criminaliteit, faciliteiten en personen. Georganiseerde criminaliteit stop niet bij gemeentegrenzen. Daarom versterken we de samenwerking met de omliggende gemeenten en de rest van de regio. We delen kennis en ervaringen en sluiten in aanpak zoveel mogelijk op elkaar aan. Ook de komende jaren gaan we door met de samenwerking binnen het RIEC, het samenwerkingsverband van onder andere politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, FIOD, UWV, Inspectie Sociale Zaken (ISZW) en Voedsel- en Warenautoriteit. Hiermee versterken we onze informatiepositie en kan iedere organisatie vanuit zijn eigen rol en bevoegdheden nog effectiever de georganiseerde criminaliteit bestrijden.

7.6 Scenario's

- 1) De huidige inzet wordt verminderd waarbij we teruggaan naar onze wettelijke taken; een 'piep-systeem' waarbij we alleen reageren op signalen. We hebben dan geen gekwalificeerd interventieteam meer, maar signalen worden door het basisteam T&H opgepakt. Het basisteam heeft niet de competenties om deze vormen van ondermijning aan te pakken. Dit scenario is gezien de huidige problematiek absoluut onwenselijk en dit stellen wij dan ook niet voor.
- 2) Het huidige beleid wordt voortgezet waarbij de bestaande aanpak wordt gecontinueerd, maar voor nieuwe projecten geen ruimte is. We zien dat de aanpak van ondermijnende criminaliteit in ontwikkeling is. Omdat we steeds meer zicht krijgen op wat er aan ondermijning speelt is de noodzaak aanwezig om nieuwe projecten aan te pakken. Dit scenario stellen we daarom niet voor.
- 3) De inzet wordt geïntensiveerd waarbij het interventieteam nog meer pro-actief specifieke bedrijfstakken screent. Naarmate de aanpak van ondermijning zich ontwikkelt, krijgen we nog meer zicht op de problemen die aangepakt moeten worden. Verder ontstaan er vanuit een lokale analyse nieuwe uitdagingen op gebied van cybercrime en het voorkomen hiervan, die willen we faciliteren. Tenslotte willen we, zodra de middelen dit toe laten, inzetten op een extra aanpak van jongeren om te voorkomen dat ze in de criminaliteit terecht komen, zie Hoofdstuk 6.

Voorgesteld scenario Ondernijning: scenario 3

Intensivering van de aanpak, toevoegen branches voor screenen, en faciliteren inzet op cyber. In eerste instantie vindt de intensivering plaats door nog meer samenwerking waardoor bestaande inzet versterkt wordt, meer gebruik maken van regionale en landelijke faciliteiten en tijdelijke gelden vanuit landelijke subsidies. Op langere termijn hebben we de ambitie om nog meer te intensiveren in de wijken Nieuwland en Oost. Daarvoor is een uitbreiding van het interventieteam nodig en aanvullende communicatie naar bewoners en ondernemers om de weerbaarheid in deze wijken te vergroten.

8 Fysieke veiligheid

Als gemeente hebben we een algemene zorgplicht voor onze inwoners en vervullen we een essentiële rol in de crisisbeheersing. Naast de verschillende hulpverleningsdiensten zijn we als gemeente vanaf het eerste moment in een crisis uitvoerend betrokken. Nadat de hulpverleningsdiensten klaar zijn met hun werkzaamheden liggen er voor gemeenten vaak nog taken in het verschiet. Gezien de ligging van Schiedam in de regio met gevaarlijke stoffen over het water en spoor, een luchthaven, de stedelijke bebouwing en de samenstelling van de bevolking is het van groot belang om als gemeentelijke organisatie goed voorbereid te zijn.

Te bereiken trend Fysieke veiligheid:

- Inzet bij crises, ambulancezorg en brandweezorg worden op het huidige hoge kwaliteitsniveau gecontinueerd

8.1 Inzet crises, rampen en grootschalige ordeverstoringen

Gezien de ligging van Schiedam in de regio, de stedelijke bebouwing en de samenstelling van de bevolking is het van groot belang om als gemeentelijke organisatie goed voorbereid te zijn op hulpverlening en bescherming van mensen, dieren, goederen en het milieu bij (dreigende) rampen, crises en grootschalige ordeverstoringen. We noemen dit bevolkingszorg. Op momenten van een crisis wordt de 'crisisorganisatie' ingericht. Het is van belang dat het niveau dat hierin de afgelopen jaren is ontwikkeld wordt behouden.

De corona-pandemie heeft duidelijk gemaakt dat de gemeente niet alleen op klassieke rampen of crises voorbereid moet zijn, maar ook op een langdurige crisis. Hier zullen we dan ook rekening mee houden bij het opleiden, trainen en oefenen van de crisisorganisatie.

8.2 Brandweezorg en ambulance zorg

De Regionale Brandweer Rotterdam-Rijnmond rukt uit en zet in, conform geldende richtlijnen en regelgeving. Daarbij is bijzondere aandacht voor preventie. De afgelopen jaren hebben we daarbij extra aandacht besteed aan verminderd zelfredzamen. Ook de komende jaren zorgen we voor voorlichting richting de verminderd zelfredzamen en onderzoeken we de mogelijkheid om bestaande woningen brandveiliger te maken. Ook krijgt de brandveiligheid in relatie tot scootmobielen meer aandacht. We gaan samen met ROG plus hier op inzetten. Bij nieuwbouw moet hiermee rekening worden gehouden.

Het college ziet toe op het behalen van de landelijke normen door de brandweer en de ambulances van de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR). De veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond informeert de gemeente periodiek over de prestaties van brandweer en ambulances.

Sinds de invoering van de Wet Veiligheidsregio's in 2010 is iedere gemeente verplicht deel te nemen aan een veiligheidsregio. Deze wet heeft een grote bijdrage geleverd aan het professionaliseren van crisisbeheersing en brandweezorg. De wet is echter erg complex gebleken. Een recente evaluatie heeft aangetoond dat (regionale) versterking van de crisisorganisatie beter moet worden geborgd in

het takenpakket van de veiligheidsregio. Het kabinet neemt deze aanbeveling over en maakt het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio's verantwoordelijk voor de regie op de regionale bevolkingszorg. De gevolgen hiervan worden nog verder uitgewerkt. Een mogelijkheid is een regionaal bureau bevolkingszorg onder verantwoordelijkheid van de directeur VRR.

Binnen de Veiligheidsregio wordt uitgebreid stilgestaan bij allerlei ontwikkelingen op het gebied van klimaat, techniek, wet- en regelgeving en welke invloed dit heeft op de vergunningverlening en incidentbestrijding. De focus ligt op een veilige leefomgeving waarbij niet alleen de fysieke veiligheid een rol speelt maar ook de omgevingsveiligheid en de digitale cyberveiligheid. Er is geconstateerd dat de personele en materiele capaciteit onder druk staan en de ontwikkelingen op het gebied van elektrisch vervoer en zonne-energie een nieuwe aanpak van incidentbestrijding vergen. Het Algemeen Bestuur heeft inmiddels een vervolgstap gezet door het instellen van een bestuurlijke werkgroep die een nadere invulling moet gaan geven aan de doorontwikkeling van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. Ook de burgemeester van Schiedam maakt hier deel van uit. Het advies van deze werkgroep en de besluitvorming hierover in de Veiligheidsregio kan effect hebben op de financiële bijdrage van de gemeenten. Hierover is echter nog geen duidelijkheid.

8.3 Inzet externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. De kans dat er een ongeval of ramp plaatsvindt, is in Schiedam klein. Als er toch een ongeval plaatsvindt met gevaarlijke stoffen, dan moeten wij ervoor zorgen dat het effect zo klein mogelijk is. Hiertoe worden afspraken gemaakt met de DCMR.

8.4 Samenhang

De inzet vanuit de crisisorganisatie raakt alle onderdelen van het gemeentelijke apparaat. Geleerde lessen worden gedeeld met collega's. Gezien de dynamiek in de organisatie waar medewerkers vertrekken en nieuwe medewerkers instromen, is dit een continu proces van kennisdeling, opleiden van medewerkers en blijvende verbinding.

8.5 Scenario's

-
- 1) De huidige inzet wordt verminderd waarbij we minder inzet aan de brandweer gaan leveren en ons beperken tot de minimale wettelijke taken. We hebben in Schiedam bewust gekozen voor een uitgebreide en kwalitatief hoogwaardige crisisorganisatie. Gezien de specifieke veiligheidsrisico's in onze stad, gesterkt door de positieve ervaringen die we met onze crisisorganisatie tijdens de Covid crisis hadden, vinden we een vermindering niet wenselijk.
 - 2) Het huidige beleid wordt voortgezet waarbij de gemeentelijke crisisorganisatie, bevolkingszorg, de ervaringen van de coronapandemie en de conclusies van de Wet veiligheidsregio's worden verwerkt in het totaalpakket van opleiden, trainen en oefenen. Omdat we een hoog niveau van brandweezorg, ambulancezorg en crisisorganisatie hebben, heeft dit scenario onze voorkeur.
 - 3) De inzet wordt geïntensiveerd. Dit scenario heeft niet onze voorkeur. Er is een hoog niveau van brandweezorg, ambulancezorg en crisisorganisatie. Op dit moment is een intensivering niet noodzakelijk.

Voorgesteld scenario Fysieke veiligheid: scenario 2

De afgelopen jaren hebben we in Schiedam een hoog niveau ontwikkeld van de crisisorganisatie. Ook de Veiligheidsregio functioneert op een hoog kwaliteitsniveau. Dat is gezien de specifieke ligging van onze stad en de risico's in Schiedam zelf ook noodzakelijk.

9 Financiële kaders en conclusies

9.1 Financiële kaders

De kosten voor de uitvoering van de kadernota zullen voornamelijk uit bestaande budgetten gefinancierd worden en daarin zullen er keuzes gemaakt moeten worden. De financiële ruimte daarbij is afhankelijk van de volgende onderwerpen:

- De huidige begroting;
- Geld wat we mogelijk krijgen uit de stedelijke vernieuwing;
- De scenario's die wij kiezen als gemeente.

Huidige begroting

De financiële middelen in het veiligheidsdomein liggen voor een groot deel vast, zoals geschetst in hoofdstuk 2. Door de invoering van de Wet Veiligheidsregio's zoals die in 2010 is vastgesteld komt de gemeentelijke bijdrage op €5,9 miljoen. Omdat zoveel middelen vast liggen is er weinig financiële verschuiving mogelijk.

Gezien de financiële krapte binnen de gemeente en het feit dat er relatief recent kon worden uitgebreid op de aanpak van woonoverlast en ondermijning is er in de startnotitie met de raad afgesproken dat de kadernota **budget-neutraal** zal zijn. Dat betekent dat eventuele intensivering moeten komen uit externe middelen, slimmere samenwerking of veranderingen van prioriteiten. Bij Jeugd en zorg worden binnen het kader van bestaande middelen extra accenten gezet; door dit efficiënter vorm te geven creëren we meer armslag.

Stedelijke vernieuwing

Afhankelijk van de financiële middelen die beschikbaar zijn kan per thema gekeken worden voor welk scenario gekozen wordt. De verwachting is dat vanuit stedelijke vernieuwing rijks gelden beschikbaar komen zodat de ambitie opgeschroefd kan worden. Eventuele middelen voor **Stedelijke Vernieuwing** bieden vanaf 2022 de mogelijkheid om in een aantal kwetsbare wijken extra inzet te plegen op meerdere beleidsterreinen en daarmee een positieve stedelijke ontwikkeling voor de langere termijn in gang zetten. Veiligheid is een onderdeel van een dergelijke integrale, intensieve aanpak. Omdat er landelijk nog een besluit genomen moet worden over deze middelen, kunnen we ons nog niet vastleggen op een hogere ambitie.

9.2 Scenario's

De komende beleidsperiode willen we inzetten op de volgende zaken:

- prioriteiten die recht doen aan de knelpunten op de **veiligheidsbeleving** van Schiedammers;
- het **verder ontwikkelen van samenwerking** met bewoners, zowel wat betreft het zetten van de toon in de wijk (normherstel) als wat betreft de aanpak van concrete problemen rondom leefbaarheid en veiligheid;
- een **communicatie-strategie** zodat op alle beleidsvelden van veiligheid wordt gewerkt aan zichtbaarheid en het stimuleren van vertrouwen in de overheid;
- een explicietere **verbinding** met andere beleidsdomeinen (met name zorg en welzijn, ruimte ontwikkeling en beheer, projecten, wonen).

Met het oog op deze punten komen we tot de scenario's zoals we die in de voorgaande hoofdstukken hebben beschreven. Bij de meeste thema's stellen we scenario 2 voor, waarbij we soms de ambitie hebben om dóór te groeien naar scenario 3. Eventuele middelen voor Stedelijke Vernieuwing bieden vanaf 2022 immers de mogelijkheid om in een aantal kwetsbare wijken extra inzet te plegen. Dit wordt hieronder niet meer apart genoemd.

1. Openbare orde en veiligheid
 - Scenario 2: Signal places en inzet kwetsbare wijken. Samen met Sociaal Domein, ROB, Projecten, Wijkzaken. signal places vooral inzetten op snelle, korte en zichtbare acties.
2. Woonoverlast
 - Scenario 2: Continuering van huidige (al zeer intensieve) inzet.
3. Zorg en veiligheid
 - Scenario 3: Intensiveren op de aanpak van geweld achter de voordeur. Samen met Sociaal Domein.
4. Jeugd en veiligheid
 - Scenario 2: continuering huidige aanpak en efficiencywinst bij jongerenwerk en veilige omgeving scholen. Samen met het Sociaal Domein, vanuit bestaande middelen.
5. Ondernijning:
 - Scenario 3: Continuering huidige intensieve inzet, toevoegen branches voor screenen en faciliteren inzet op cyber.
6. Fysieke veiligheid
 - Scenario 2: Continuering huidige inzet, geen intensivering.

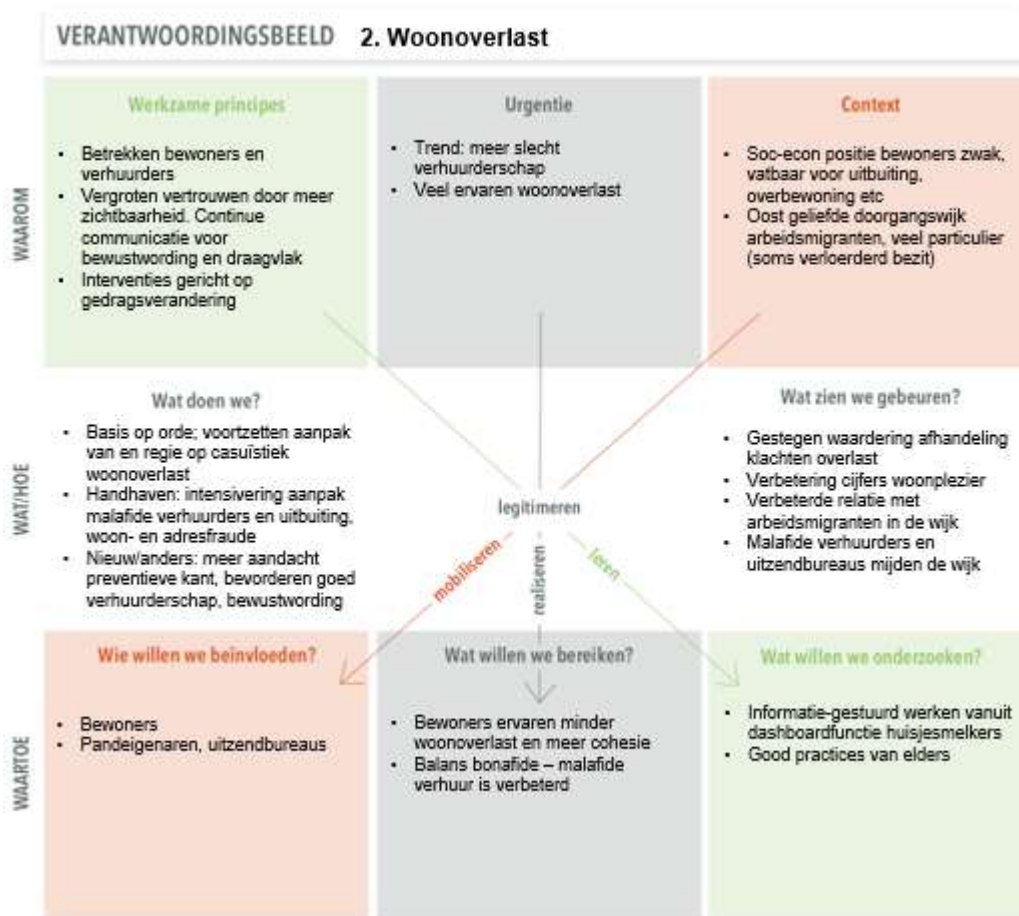
Bij een positieve beslissing door de gemeenteraad gaan we bovenstaande scenario's, samen met onze partners, uitwerken in de Uitvoeringsprogramma's.

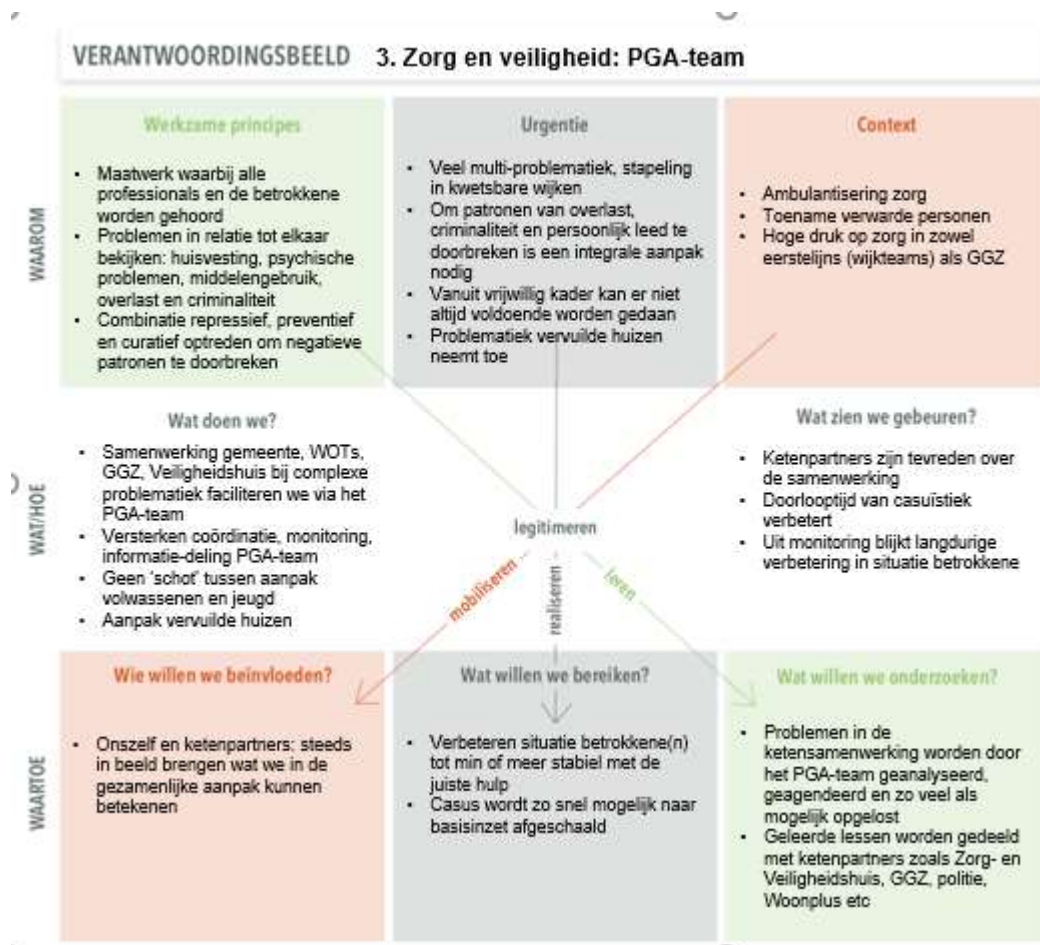
ANNEX 1 Rijker verantwoord

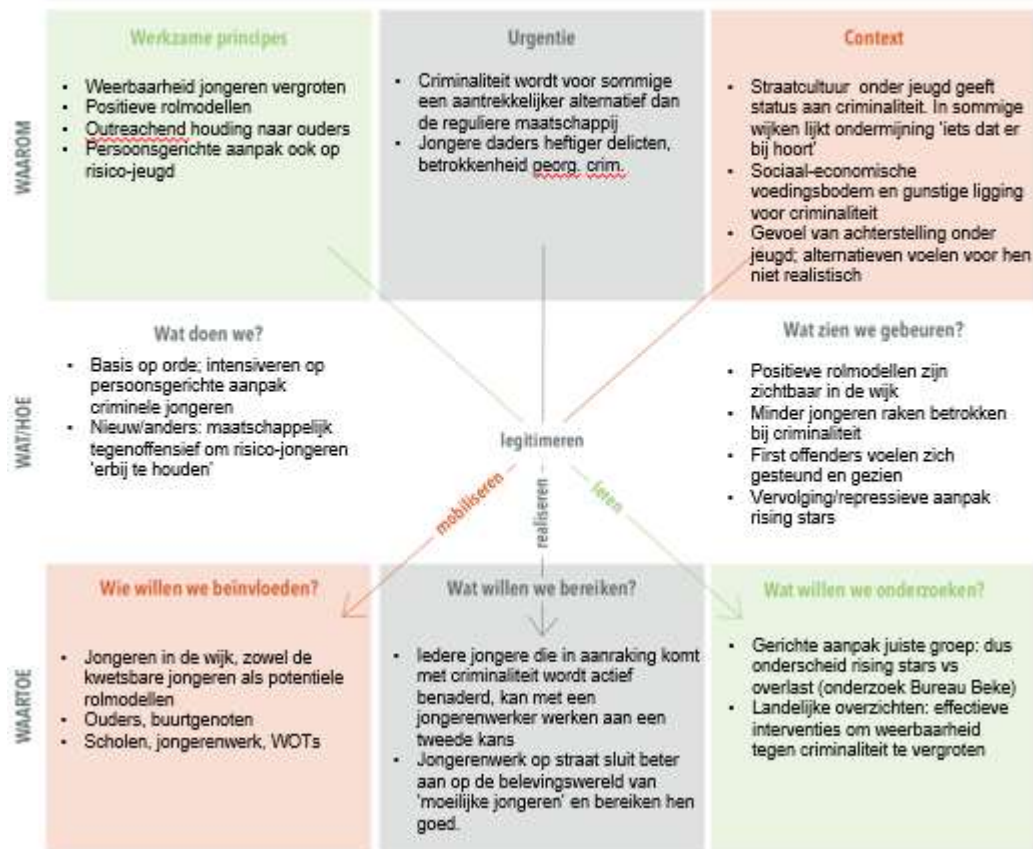
Bij complexe maatschappelijke problemen zoals veiligheid en leefbaarheid, geeft een cijfermatige verantwoording vaak een te beperkt beeld. Naar aanleiding van het onderzoek van de Rekenkamer en de Monitor Leefbaarheid & Veiligheid heeft de raad aangegeven behoefte te hebben aan meer inzicht in zowel de problemen en interventies, als de resultaten en effecten van het veiligheidsbeleid. Dit biedt ook kansen voor de verantwoording richting de stad en het betrekken van Schiedammers. Voor een effectief veiligheidsbeleid is tenslotte een intensieve betrokkenheid nodig van de raad, de gehele ambtelijke organisatie, ketenpartners (politie, jongerenwerk, WOTs, Woonplus) én de Schiedammers. Binnen de politie en de rijksoverheid wordt steeds vaker gebruik gemaakt van de methode 'rijker verantwoord'. (Zie: [Rijker Verantwoorden](#)).

Deze methode hebben we voor alle beleidsvelden/hoofdstukken verder uitgewerkt om een continue dialoog over inzet en resultaten mogelijk te maken. Dit met uitzondering van het hoofdstuk over fysieke veiligheid, omdat daar een uitwerking van de beleidslogica weinig meerwaarde heeft. Met de inzet van Rijker Verantwoorden komen we tegemoet aan de wens van de raad om meer inhoudelijke en breder te verantwoorden. In de uitvoeringsplannen wordt vervolgens uitgewerkt welke manieren van verantwoording we daar bij willen gebruiken. Het gaat dan om: cijfers, letters, dialoog en verhaal.

VERANTWOORDINGSBEELD 4. Jongeren en veiligheid

VERANTWOORDINGSBEELD 5. Ondernijning

